

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 80 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

III. év.

Budapest, 1899, csütörtök, január 5-én.

5. szám.

A kompromisszumok.

Amint megyünk-megyünk, beérve a legkellemetlenebb rétegbe, az ex-lexbe, várva a golyózáport és a kartácsot, egyszerre csak látunk messziről, nagyon messziről egy pár fehér kendőt.

Elkezdődnek a kompromisszumok minden vonalon. Csinálják őket Szilágyi, Csáky. Segítenek nekik az Andrásnyak. Praeliminárekat gondolnak ki, csoportosítják, hányják-vetik őket két csoportba, követel — tartozik. A mi oldalunkról Széll Kálmán jár ez ügyben. Az esze itt marasztotta, a szíve oda huzza eltávozott vezértársaihoz.

A levegő tele van hírekkel. A folyosó zugai tele vannak ő velük. Kettő-hárman beszélnek különböző csoportosításban. Kossuth beszélget Szélllel, Andrásny beszélget Apponyival, a másik perczben Széll beszélget Horánszkyval és Apponyival, Csáky beszélget az öreg Tiszával, és ezer meg ezer változatban csak egyre beszélnek, és beszélnek, mint a quadrilleben a toure des dames-nál. Beszélnek az utcák szögletein, beszélnek a kapuk alatt — és szállnak a szenzációs hírek a redakciókba, a klubokba s teremnek új és új ideák, kirázódnak felülre új és új érzések s támad a nagy hadi-chaoszban egy kis béke-chaosz.

A kompromisszumokról általában az a nézetünk, hogy ezek a politika patience-játéka. A nagy kártyásból,

ha nincs komoly parthieja, patience-játékos lesz. A politikus szenvedélye két irányban fejlődhetik. Vagy intrikus lesz, és ekkor arra dolgozik, hogy pártokat összeveszítsen, vagy legalább egyeseket, ha kicsibe megy a játék, vagy pedig humanista lesz, akinek a kompromisszumok válnak szenvedélyeivé; pártokat kibékíteni, összehozni, az igazságot, sérelmeiket összekeverni, különböző csoportosításban elfogadható helyzeteket teremteni. Roppant passzióznak kell ennek is lennie, mert különben nem csinálnák annyian és oly nagy előszeretettel, mint gróf Csáky, az Andrásnyak és mások. E szenvedély oly erős szokott lenni, hogy aki rabja, képes háborút is csinálni, csak hogy aztán békítessen.

Mi azt hisszük, a komoly parthie hiánya az, hogy most ezt a patience-játékot csinálják a mi volt barátaink, a disszidensek. Mert eddig még az illetékes egyénekkel nem tárgyaltak. A miniszterelnök a lapokból olvassa a praeliminárekat és tudja Isten, mit gondol magában. Az öreg Tisza talán beszélgetett is egyikkel, vagy másikkal, de ő bizonyosan nem felelt semmit. Csak a sir hallgatagabb nálánál.

Mit ér, hogy Széll és Csáky Albin megértik egymást. Hiszen ők szeretik egymást. De Csáky nem csinálja az obstrukciót s Széll nem képviseli a szabadelvű pártban a kemény harci-pártot. Azért csak patience-játékok még eddig a kom-

promisszum-csinálások. Egyszerűen nem azok békülnek, akik össze vannak veszve, — hanem azok, akik kölcsönös jó barátok.

Ez a gunyoros megjegyzés azonban korántsem azt jelenti, mintha kizártnak tartanók egy kompromisszum létrejöttét. A szabadelvű párt semmi esetre se fog visszautasítani egy kielégítő megegyezést. Ami természetes is. Deák mondá egyszer: „Ha valaki egy terembe lépne és támaszkodó állásban birokra emelt öklü gentlemaneket találna bent, bizonyára nevetne rajtuk, de ha aztán megtudná, hogy a társaság másik része ki akarja emezeket a pozíciójukból tolni, rögtön nem volna neveltséges a jelenet.”

Mi megfordítjuk ezt a gondolatot, és elismerjük, hogy mihelyest megajánlatnának az ellenzék részéről azok az eszközök, melyek az alkotmányos rend állandóságának garanciáit képezik, a szabadelvű párt további ellenállása és támaszkodó helyzete komikus lenne. De hol vannak ezek a garanciák? Mi biztosítja? Ki biztosítja?

Ahogy ma állnak még a békealkudozások, ez semmi. A lapok maguk se veszik azokat komolyan. Közlik, mert érdekessé teszik velük a rovatokat s anyagot szállítanak az ország különböző kombinátorainak, a politikai nagy gyerekeknek, mint ahogy szállítják a kis gyerekeknek a Richter-féle építő-köveket, kis faragott téglákat, utmutató mintákkal,

A nagyszakállu Borcsánszky.

Írta: Mikszáth Kálmán.

— Mit csinál a Hanka?! — kiáltották a plébános elé pajkos vigyorgással.

A tisztelendő ur mogorva arcot vágott, egy restelkedő tekintetet vetve ránk, idege-
nekre.

— Ne ránczold a homlokodat, kedves papom — feddette az alispán kedélyesen — ne légy farizeus most, mert itt camera charitatis vagyunk; az az ur nem tud egy szót se magyarul (a német barátomra mutatott), ez a másik meg (én rámutatott) egy eretnek, akit te úgy is megvetsz, mert megszavazta az egyházpolitikai törvényeket.

A pap fűgőn futott felém a husos apró lábairól és szívélyesen megölelt.

— Hiszen mi iskolatársak vagyunk! — kiáltá.

— Igen, igen, te vagy a Blahunka Jankó?

— Persze, hogy az vagyok, barátja az erénynek. Isten hozott nálunk.

— Mit? Ti iskolatársak vagytok? — kérde a főispán meglepetre. És hol jártatok együtt?

— Itt, a te székvárosodban — mondtam.

— No, ezt nem tudtam.

— Minden kő érdekes itt nekem, minden fa. Mert azok még bizonyára a régiak. Csak az emberek változnak. Ebéd után el is megyek egy kicsit ügyelni.

— Hollá! ni, Borcsánszky bácsi! — kiáltott fel most a főispán — haqd mutassalak be kedves vendégeimnek. S ezzel karonfogta az imént jött nagyszakállas urat s hozzám vezette: Borcsánszky György; Georg von Borcsánszky ismételte a német barátomnak is.

— Igea örülök.

Csupa mosoly lett az arca s meghajlott mint egy bumerang.

— Ervin az öröm, kirlek alásan nagyságos uramócsém, azért ne is izéljél... mert én megviznélek téged, ha mutogatnának is pinzert; de én egy hangya vagyok, egy hangya.

— Árvaszéki elnök — jegyezte meg a főispán mintegy kiegészítésképp.

— Egy hangya — ismétlé Borcsánszky — mialatt a nagy hasát simogatta, aztán egyet tüszentett és rengeni látszott sarkában a rettenetes tüszentéstől az egész megyei palota.

— Szép állás — mondtam szórakozottan.

— Járja sok gondolat, sok irka-firkával, felelőseggel. Mert csak lári-fári, amit emberek mondják, hogy az árvákra az Isten vigéi gon-

dot. Nem észre vettem. Eddig legalább el nem intézte egyetlen ügydarabot se. Csak árvákat csinálja mienk nyakunkra.

— Van sok restancia?

— Akad — felelte dicsekedő hangon.

Azonban nem lehetett sokáig fecsegni, pedig a „hangya” kedélyes öreg ur volt, akiből bugyogott az originalitás, de a szomszéd ebédli szárnyas ajtói szétnyíltak, miután előbb a hajdu jelentette, hogy találva van.

Nem akarok időzni az ebéd leírásánál: jó volt, pompás volt, a vidéki nagy ebédek karakterében, hogy a francia étel nyomában rögtön jön egy halálos magyar étel. A kappant, ősz évadja lévén, a fáján helyettesíté, a fájánál francia pezsgőt töltenek s elkezdődnek a tósztok. A főispán engem köszöntött fel, én pedig őt; Mayer Kristófi barátomra Borcsánszky főjegyző emelt poharat, körülbelül ezeket mondván tört nemetséggel: Igea szép a nevezett urtól, kinak tudományos híre, fiatalága, dacára, a hármás halpok országába is eljutott, hogy idejött minket tanulmányozni. Biztosítja, hogy jó helyre jött, épen ebbe a megyébe, hol a főispán ur ó méltóságának s lelke el fűben-fában és hol olyan közigazgatást fog látni, aminő a világon nincs több. Kívánja az egék urától, hogy a szeretett német vendégeket, életüket fűtörőkre szövege-

hogy ezekből a kövekből ezt meg ezt lehet összerakni.

Nézzük csak azokat a praeliminárákat és nézzük, hogy rakják össze.

A szabadelvű párt követeli:

indemnitást,
provizóriumot,
ujonczozást,
házsabályok revízióját,
gazdasági kiegyezést.

Az ellenzék követeli:

a választási törvény revízióját,
a Bánffy-kabinet távozását — záros határidőn belül.

Ha komolynak lehetne vennünk a dolgot, rögtön tiltakozni kellene mind a két rész ellen, hogy a felállítás nem helyes, nem jogos, mert mind a két háborús fél csak annyit követelhet, amennyi az országnak szükséges. Addig mehet és nem tovább. Amint a békülő felek maguknak akarnak valamit, a szerkezet alul rögtön kiesik a morális fundamentum.

A szabadelvű pártnak joga van az indemnitást követelni és a provizóriumot, mert az visszaadja az országnak az alkotmányos rendet, követelheti az ujonczozást, mert katonát okvetellenül adni kell, követelheti a házsabályok revízióját, mert az alkotmányos rend állandóságának a garanciája csak ez lehet, de a gazdasági kiegyezés letárgyalását egy kompromisszumban kikötni egy hasznos alkura alkalmas szituáció kizsákmányolásával, bár egyébként igen kényelmes volna a kormánynak, nem találkoznék helyeslésünkkel. A kormány megkapta az eszközt a házsabályok revíziójában, hogy szabad tárgyalásra bocsáthassa ezt a kérdést, mint ahogy normális időkben minden fontos kérdést a meg nem kötött kezű pártok elé kell vinnie a parlamentbe. Se apróbb, se na-

gyobb kényelmeket magának ki nem köthet.

Visszont az ellenzék is megkapná a választási törvény revíziójában azt az eszközt, mely után régen áhitozott, azt az eszközt, melylyel, állítása szerint, kifordíthatja Bánffyt a székeből és a szabadelvű pártot is a hatalmi pozíciójából.

Nos, ha ezt az eszközt megkapják a korifeusok, mi szükség nekik a Bánffy távozását kikötni? Ezt mi nem értjük. Hiszen a megjavított választási törvényvel most már hamisítatlanul fog a közvélemény megnyilatkozni és a közvéleményben ők vannak többségben. Vagy talán csak farizeuskodtak ezekkel az állításokkal s ők maguk nem hívén azt, a Bánffyek üres székeit egy hasznos alkura alkalmas szituációban akarják kiforszírozni. Még pedig, mert türelmetlenek, tehát záros határidőre.

Hogy micsoda állapot lenne, egy kormány, amelynek fel van mondva, de mely azért mégis kezeli egy ország ügyeit, javait: a fegyelem meglazulna, a közegek nem engedelmessé válnának, s egész Európa részesülne egy operetthez látványban, amilyent még nem fundált ki libretto-író a világon.

S mind ennek azért kellene megtörténnie, mert az ellenzéki urak már türelmetlenek, már kergeti őket a végzetes szomj a hatalom után.

Ugy, de ezt a kompromisszumot csak az ország számára szabad megcsinálni, s csak olyan praeliminárákat szabad előhozni, amik pusztán az országnak szólnak.

Lehet ugyan, hiszen mi megengedjük, hogy az ország se akarja Bánffyt, és lehet, hogy az ország borzasztóan akarja őket, de még eddig ebben az irányban nem nyilatkozott, — hát mikor az országnak kötünk békét, egyelőre hagyjuk ki a saját becses személyeink

titkos vágyódásait és kényelmeit itt is, ott is, mind a két oldalon.

Akkor talán sikerülhet egy kompromisszum.

A politikai helyzet.

A képviselőház rohamosan szalad le azon a lejtőn, mely a parlamenti anarchia felé vezet. Ma már klasszikus példáját láttuk annak, hogy hová fognak fejlődni a dolgok, ha az ellenzék teljesen figyelmen kívül fogja hagyni azokat a tekinteteket, melyekkel az ez idő szerint a saját kebeléből kikerült elnök kora iránt is tartozik.

Aggodalom tölti el tehát a komoly politikusokat, hogy mi lesz a Ház tanácskozási rendjéből, ha az ellenzék továbbra is kegyetlen játékot űz az elnökválasztás vitájával.

Talán nem egészen alkalomszerűtlen, ha egy kis visszaillesztést vetünk az eddig elintézetlen kérdésekre, melyek a képviselőház napirendjéről egymásután lekerültek.

Október közepén kívánta a kormány az indemnitást tárgyalatni. Ennek napirendre tűzése felett rendezte az ellenzék az ismeretes napirend-vitát, mely egy hónapig megakasztott minden tárgyalást. Amikor aztán nagy nehezen napirendre került az indemnitás, úgy november vége felé közbejött először a Hentzi-kérdés, azután a Rakovszky mentelmi ügye. Ennek következtében lekerültek a napirendről úgy az indemnitás, mint a mentelmi ügyek, de közbejött az elnöki lemondások és most már hetek óta folyik az elnökválasztás feletti vita. De ez is befejezetlen, mert most közbejött a kvótarendelet és ex-lex állapot felett való napirend előtti felszólalások.

Ezeknek a kérdéseknek labirintusából szinte lehetetlen kivezetni az eltévedt Házat.

Szilágyi Dezső, aki pozsonyi beszédében megígérte, hogy keresni fogja a kibontakozás szálait, még mindig várakozó állápontra helyezkedik. Tárgyal, tanácskozik, tapogatózik itt is, ott is, kapacitál jobbra, balra, de a döntő lépésre még nem szánta el magát.

bele a késő századokba, hogy a mikoron már egy német se lesz a világon, s még mindig éljen és hogy valakivel beszélgetni tudjon, kénytelenítették a magyar nyelvet megtanulni. Vivat floreat crescat!

— Hóbortos ember ez a Boroszlóy — sugtam a főispánnak, kinek a jobbán ültem.

— Be van rugva — felelte.

— Hogyan, már délelőtt?

— Nem úgy értem — magyarázta meg, — hanem már régóta, az anyatejtől. De most hallgassuk Borcsánszky bácsit.

Borcsánszky emelkedett fel, megsimogatta óriási szakállát és a szalvétával leverte mellényéről a morzsákat.

Ünnepélyes csönd állt be:

— Tisztelt uraim! — kezdé stentori hangon.

— Halljuk! Halljuk!

— Barangol és zúg, zúg az őszi szél.

— Inkább csendes idő van odakünn — szól közbe Vass Mihály.

Borcsánszky rámondul:

— Taceas, amice. Nec ideam habes.

(Hallgass barátom, nincs fogalmad sem a dologról.)

Barangol és zúg, zúg az őszi szél,
Csörögnek a fák száraz lombjai
Mint rab kezén a megrázott bilincs.
Hallgass, zúgó szél, hadd beszéljek én.

Vass Mihály megint közbeszól:

— Hallgass te is, zúgó szolgabíró — fődmed fel a szónok.

Mert ha nem hallgatsz, tulkiáltalak
Mint nősirást az égibáboru;
Egy nemzet és két ország hallja meg.
Mi eddig bennem titkon forra csak.
S mit most szivemből kiröpíték,
Mint vulkán az égő köveket,
Az forra bennem —

hogy tisztelendő Bohunka János urat az uristen sokáig éltesse. (Zajos tetszés.)

— Az öreg nagy tehetség — jegyzé meg az alispán, ki szemben ült velünk.

— És kitűnő hivatalnok — tette hozzá a főispán. Valóságos minta.

Erre aztán Bohunka plébános taszítá hátra a széket és meghívta az egész társaságot, úgy amint van, szerény házához vacsorára.

— Helyes! Helyes! De hát mi van a Hankával?

— Igaz-e, hogy az elmenetel foszladozó szivárványát lebegtetni? kérdé Boroszlóy vihogva.

— Ott lesz-e még, vagy nem lesz már?

A pap röstelkedve süttötte le szeméit tányérjára.

— Irigy kutyák vagytok! dohogta.

Fölpattant most nemes vetélkedéssel az alispán és meghívta az egész társaságot másnap ebédre, amitől vérszemet kapott Borcsánszky és másnap estére invitálta meg a vendégkoszorút. Mert örökre boldog volna, ha az elefántok eljárnának a hangyához.

Mindenféle tarka-barka beszédek közt ittuk meg a kávé és a cognacot, mire én otthagytam a németemet, megszöktem a társaságtól, hogy bebarangoljam a várost, hol diákéveimet töltöttem. Ez volt a legédesebb célja utamnak. Megfüröszteti lelkemet a fiatalok emlékekben.

Ne legyen ott velem senki, aki közbeszólhasson s elhessegesse a régi képeket, amiket pajkos tündérek, akik kikelnek vízből, fából, házak fedeléből megmutogatnak még egyszer... még egyszer.

Sietve mentem végig a Varga-utcán, ahol az ódon iskola áll nagy, hatalmas kéményeivel, szöges, erős kapujával. Mellette egy kis patak csörög vidáman. Csak úgy csörög most is, mint harmincz év előtt.

Megnézegtettem az udvart, ott áll a csöngetyű. Hej, ha még megvolna a vén pedellus, aki kongatta! Oh, be szeretném látni a tantermet belülről, a padot, ahol ültem, a katedrát, ahol a tanár ült.

Szivem meglágyult, elérzékenyedtem, nem birtam itt ki tovább. Tova siettem a patak mellett, míg kijutottam a csizmadiák negyedébe. Itt ezen a vidéken laktam utóljára. Oh, istenem, a ház már nincsen meg. De kár, de kár!

Hát ez miféle rét, balra? Niní, hiszen ez a mező, ahol a pige-játék folyt, meg az útközetek a mesterlegényekkel, de az iszapos

A folyosón futnak össze Ariadne szálai, melyeket a politikai béke megkötésére kibocsátottak, de be a tárgyalási terembe még nem vezetnek.

Időközben a helyzet mindjobban elpoványosodik; a parlament a legáldatlanabb munkátlanságra van kárhoztatva; pedig nagy munka vár a törvényhozásra. Ily körülmények között a komolyan aggódó államférfiak már szinte lemondanak a közel kibontakozás reményéről és sok hitelre talál az a jellemző kis dialógus, mely Andrássy Gyula és Tisza Kálmán között folyt le.

Gróf Andrássy Gyula ismeretes optimizmusával szól Tisza Kálmánhoz:

— Sok akarattal, kegyelmes uram, még mindig sokat jóvá lehetne tenni.

Tisza Kálmán erre azt felelte:

— Próbáld meg, ha gondolod, de én nem bízom benne.

És ki ne adna igazat az állapotok látására Tisza Kálmánnak, aki már nem bíz. Az ő véleményét osztják sokan. A hangulat a parlamentben hasonlít a lethargiához.

(Minisztertanács.)

Ma délután minisztertanács volt, melyben a kormány valamennyi tagja résztvett.

A kormánytanács foglalkozott a helyzettel, mely a január 1-jén beállott állapotok folytán keletkezett és megállapította a képviselőházzal szemben tanúsítandó magatartását. A részletek felől természetesen mi sem szivárgott ki.

(Visszatérés.)

Két disszidens visszatér a kormánypártba. Ez a hír zavarta meg ma a szabadelvű pártkör rendes szerdai csöndjét. Az egyiknek levele már ott is van Podmaniczky-nál, a másik pedig kijelentette, hogy ő az első levél publikálása után fog visszatérni.

Sokat beszéltek e tényről és találgatták, lesz-e folytatása a két disszidens kezdeményezésének. Voltak, akik hírt tudtak arról, hogy a disszidensek nem érzik jól magukat a közép-párt szerepében, ahol nem tudnak eleget tenni, se jobbra, se balra.

patak, melybe bekergettük őket, kiapadt, el-tűnt, csak egy kis mélyedés látszik és a bujább fü jelzi, hogy ez a csik valaha egyéb volt. A kis köhidaeska még most is megmaradt félíg romban: a hid túlélte a patakot. Hát nem mulatságos ez? Ezen a hídon tanulgattam regelenként (mert aurora musis amica) a lezckéimet Homérből. Mint villám-czikázáskor a menny, a hid láttára megnyílik eszemnek az a fiókja egy percze, ahova a betanult görög mondatokat begyömöszöltem, istenemre, újra el tudom mondani:

„Alloi men ratheoi the kai anéres hū-pokorūsztai.”

Ott a vén körtefa; úgy nézem, azelőtt lombosabb volt, délutánonként józúen szundikálgattam alatta (mert plenus venter non studet libenter).

Az estszürkület leszáll (már rövidek a napok; október legvége van), mintha valami homályos piszkos púp ereszkednék alá az egből, nyugatról felzúg az esteli szélben a Bonga erdő: mintha milliárd nyíl süvítene a levegőben.

De jó volt, oh, de jó volt, mikor még odajártunk pipázni nagytitokban a Bonga erdőbe, hogy a professzorok meg ne lássák. Micsoda komisz dohányt szívunk mi akkor! S mégis mennyivel jobb volt az a mostani havanna-szivároknál!

(Folytatás következők.)

(Az ellenzék mozgalma.)

A nemzeti pártkör helyiségében ma este az összes ellenzéki pártok vezérférfiai közös értekezletre gyűltek össze, melyben a folytatandó küzdelem módozatai iránt történtek megállapodások. Az értekezlet folyamán szóba kerültek azok a bizalmas jellegű pourparler-k, amelyeket Kubinyi Géza és gróf Andrássy Gyula folytat a Ház folyosóján a parlamenti béke helyreállítása érdekében. Úgy értesülünk, hogy az ellenzék intranzigens elemei még mindig nem látják elérkezve azt az időpontot, melyben a képviselőházat a rendes tanácskozási megerbe visszatérlni lehetne és a harc folytatása mellett propagálnak. Ezért az ellenzék egyelőre megmarad eddigi haditerve mellett és folytatja a technikai obstrukciót, melyhez támogatást a parlamenten kívüli mozgalomban kíván keresni:

E mozgalom előkészítésére ma este dr. Holló Lajos einöklése alatt már volt is egy bizalmas értekezlet, melyből a főváros polgári egyesületeihez és asztaltársaságaihoz a következő felhívás ment:

Tisztelt tagtárs ur!

Amitől mindnyájan remegtünk, aminek bekövetkezésétől minden igaz, önzetlen hazafi szíve megrendült: 1899. január elsejétől Magyarország alkotmányának legfőbb biztosítékai ledöntettek.

Budapest főváros polgárai alig ocsudtak fel e szerencsétlen állapot bekövetkeztenek tudatából, haladéktalanul határoztak, hogy az alkotmány sérelme ellen hatalmasan, hogy mindenki meghallja, megéreze: tiltakozzék.

Evégből e hónap 8-án (vasárnap), délután 3 órakor az Irányi- (kalap) utca 17. szám alatt, a Sas-kör nagyertermében nagy értekezlet lesz, melyre a tisztelt tagtárs urat ezennel meghívja az elnökség.

Ennek a tiltakozógyűlésnek azonban már is akadt egy kis hibája. Az intézőség ugyanis be akarta vonni a szociál-demokrata pártot is, mely ily tüntetések alkalmával a legnagyobb kontingenst szolgáltatja. A szociál-demokrata párt hajlandó is lett volna az akcióban résztvenni, de csak oly feltétellel, ha az általános választói jog kérdése napirendre tűzetik. E kívánság azonban teljesen ellenkezik a népgyűlés tulajdonképeni céljával, mely imponzus csak akkor lett volna, ha minden más kérdés mellőzésével a népgyűlés az alkotmány felfüggesztése ellen tiltakozik. A kezdeményezők ennél fogva a szociál-demokraták e követelését elutasították és amennyiben ezek a kívánsághoz ragaszkodnának, hivatásuk a népgyűlésen nem is fognak részt venni.

(Az ex-lex adók.)

A főváros adópénztárainál ma is igen bőségesen folytak be az adófizetések. Így a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 241,000 korona adóját egyszerre előre lefizette, de kikötötte, hogy a törvényesen járó öt százalékos kamatot vonják le belőle.

Január első három napján, különben a fővárosi adóhivatalokban jóval több adót fizettek be, mint a múlt év első három napjában. Íme az erről szóló statisztika: 1898 január 1-től január 2-ig fizettek állami adót 42,247,68 koronát, községi adót 11,857,08 koronát, utadót 690,94 koronát és iparkamarai illetéket 290 koronát, az idén ugyanez idő alatt az adóhivatalok beszédtek állami adó fejében 88,464,02 koronát, községi adó fejében 37,089,73 koronát, utadó fejében 1,157,11 koronát és iparkamarai illeték fejében 4562,77 koronát. A múlt év három első napján 55,035,90 korona, az idén 127,273,33 korona a befizetett összeg.

Az ország vidéki városaiban szinte tünnetlenül fizetnek a polgárok adót.

(Az ex-lex és az ifjuság.)

Az egyetemi ifjuság eliteli és kárhoztatja a törvényen kívüli állapotot. Hogy rosszulásának nyíltan is kifejezést adjon, közgyűlést akar tartani, amelyen határozatlag kimondanák, hogy az ex-lexre való tekintettel, az adófizetést még nem ta-

gadhatván meg, megtagadják a katonai szolgálatot. Ma este értekezlet volt az egyetemi körben, amely afelett volt hivatva dönteni, hogy a gyűlés tárgyát, napirendjét, idejét és helyét permanens értekezlet, avagy pedig előkészítő albizottság határozza-e meg? Hosszu és alapos vitához azután végre is az utóbbi vélemény győzött és így a közgyűlés előkészítésére hat tagu albizottságot küldöttek ki.

(Bizalom a kormánypárt iránt.)

Báró Bánffy Dezső miniszterelnökhöz a következő bizalmi nyilatkozat érkezett:

Csik vármegye közönsége múlt évi december hó huszonkilencedikén tartott rendkívüli közgyűlésében Csongrád vármegye átirata kapcsán az országgyűlési képviselőház kisebbségének erőszakossága felett hazafias aggodalmainak és megdöbbenésének és ezzel szemben a magas kormány eljárása feletti helyeslésének kifejezést adva, a törvényes rend mielőbbi helyreállítása érdekében a képviselőházzal felirat küldését határozta el.

Doktor Purgly Sándor, az enyingi kerületi képviselője, ma több közszégből számos aláírással ellátott felhívást kapott, melyben azt kéri a választók, hogy a képviselő vonja vissza aláírását a Tiszaféle törvényjavaslatról. Az összes felhívásokat az enyingi választókerület függetlenségi pártjának elnöke, Medgyaszay Vincze református lelkész küldötte, aki a képviselőválasztások alatt is heves akciózt fejtett ki a szabadelvű párt ellen. Purgly a felhívásra nyílt levélben fog választóinak felelni.

Jolsván, az ottani választópolgárok Kubinyi Gézának a képviselőházban december 30-án tartott beszéde alkalmából bizalmat szavaztak s egyben értesítették őt a következő határozatról:

A jolsvai választókerületnek a kerület székhelyén egybegyűlt választói, érezvén a parlament súlyos helyzetének a közügyekre is kiható káros voltát, örömmel vettek tudomást képviselőjük, Kubinyi Géza urnak a pártok közötti béke létesítése érdekében a képviselőház múlt évi december 30-iki ülésén tett nyilatkozatáról, s midőn őt ezen, a haza vitális érdekeinek megvédése céljából tett a jelen viszonyok közt helyes és célirányosnak tartott működésében szívük melegével ádvözik, működéséhez, eddig táplált bizalmuk újabb kifejezése mellett, sikert kívánnak.

Ülés napirend nélkül.

(Az országgyűlésből.)

Tegnapról maradt mára két névszerinti szavazás. Ez maradt holnapra, kárpótlásul azonban gondoskodott az ellenzék arról, hogy ma se maradjon a tisztelt Ház névszerinti szavazás nélkül és csinált röptiben ma is kettőt. A technikai obstrukció tehát vigan működik, nagy dicsőségére a parlamentárizmusnak, melyet oly lelkesen védelmeznek a baloldaról.

Az országgnak ezidő szerint tudnillik nincs nagyobb gondja annál, hogy mi van a képviselőház jegyzőkönyveiben azokról az ülésekről, melyekben mostanában nem történik semmi. Sággy Gyula fel is emelkedik mindig a helyzet magaslatára és indítványt ad be, hogy ezentul a jegyzők hangosan olvassák a jegyzőkönyvet.

Perczel Béni, a szabadelvű pártnak ez a lelkiismeretes whipperje ezt magára nézve utasításnak tekintvén, azt a helyes tanácsot adja az ellenzéknek, hogy ha meg akarják hallani a jegyzőkönyvet, akkor ne lármázzanak és akkor külön indítvány nélkül is el lesz érve a cél.

Ezt a helyes megjegyzést az ellenzék egy kisebb fajtájú indianus harci riadóval fogadta. Amikor a láрма némileg lecsillapodott, Polónyi Géza és Sággy Gyula fontosabb indítvánnyal sietett a haza megmentésére és azt követelte, hogy a jegyzőkönyvbe pótolassék az, hogy az „Budapestben” vétetett fel.

Tetszik látni, hogy ez a legnagyobb alkotmányellenes garancia. Volt is miatta nagy felbuzdulás. Sággy Gyula, Szentiványi Árpád és Horánszky Nándor, külön-külön és atyai jóindulattal lezckéztették még Perczel Bényt, amiért az előbb elég vakmerő volt az ellen-

zékől az utasításokat el nem fogadni, de Perczel Béni most sem hagyta magát és a maga temperamentikus modorában érvényesítette a maga jogait.

Mindez „jegyzőkönyvi vita” czimén történt. A korelnök elejét akarván venni a vita további elmérgesedésének, hitelesítettnek jelentette ki a jegyzőkönyvet, de ekkor saját párt-hívei oly ádáz dühvel rontottak feléje, hogy már-már kritikussá vált a helyzet.

— Zárt ülést kérünk, ez Abrahamovics-kodás! — kiáltották feléje nagy gyönyörűségére a jobboldalnak, melynek nem kellett világosabb demonstráció annak bizonyítására, hogy az ellenzék sommiféle elnöki tekintélyt nem respektál.

Csak nagy nehezen sikerült Polónyiékat lebeszélni arról, hogy ne kérjék a zárt ülést, amire recompensatiókép Madarász úgy Sággy mint Polónyi indítványai felett elrendelte a kért névszerinti szavazásokat, daczára annak, hogy a jobboldal hajlandó volt ez indítványokat szavazás nélkül elfogadni. Minthogy azonban az ellenzék ragaszkodott a névszerinti szavazáshoz, ezeket el kellett rendelni és a Ház közel másfél órai téllenségre volt kárhoztatva, mely idő alatt végbement a két szavazás, persze mindkettőnél az ellenzék óriási kisebbségben maradt.

Most rákerült volna a sor a napirendre, de ez előtt Hódossy Imre szót kért, hogy egy nyilatkozatot tegyen az ex-lex állapotról. Nyilatkozatának eszmemenete ez volt:

(Hódossy Imre beszéde.)

Hódossy Imre: Az obstrukció helytelen, törvénytelen eszköz. (Zajos helyeslés jobboldal és balfélől.) Az obstrukció a házszabályok formáit használja fel, hogy a képviselőházban a többség akarata ne érvényesüljön. De hát a kormány miként használta fel a választási törvényeket? (Zajos helyeslés a baloldalon.) A választási törvényeknek az a rendeltetése, hogy a nemzet akarata szabadon érvényesüljön. Így alkalmazta-e azt a kormány? Nem. A nemzet akarata helyett az önkö akaratát érvényesítésére használták. (Ugy van!) Az obstrukció azt célozza, hogy az önkö kormányzása lehetetlenné tétessék! Önök a nemzet akaratával szembe helyezkedtek s így az obstrukció önökkel szemben egészen jogosult. Ha a mi panaszunk és vádjaink nem igazak, akkor nem is jöhetett volna létre az obstrukció.

Bartha Miklós: Mit kaczag, Bánffy ur! (Nagy zaj. Felkiáltások a baloldalon: Ki vele! Ki vele!)

Bartha Miklós: Megrontotta az országot! Ne kaczagjon! (Felkiáltások a jobboldalon: Rendre! Rendre!)

Bartha Miklós: Igen, megrontotta az országot! (Nagy zaj.)

Madarász József elnök: A közbeeső képviselőket balról-jobbról rendreutasítom.

Hódossy Imre: A vita folyamán nem nagyon védelmezték a kormányt. (Zajos helyeslés.)

Madarász József elnök: A baloldalon ne zavarják a szónokot.

Hódossy Imre: Ha önök behívták volna, hogy a mi panaszaink nem jogosak, lehetetlen, hogy létre jöhetett volna az obstrukció.

A kormánypárt vezérégyéniségei kiléptek a pártból. Ez is csak a mi panaszaink jogosultságát bizonyítja. Ez a tény bizonyítja, hogy a kormány elvesztette a képességét a parlament vezetésére. (Bánffy az elnöki emelvényre megy s Madarászsal beszél.) (Felkiáltások balról.) Mit keres az elnöki emelvényen! Ki vele! Ki vele! (Az ellenzék zajosan követeli Bánffy távozását. Bánffy lemegy az elnöki emelvényről s elfoglalja a miniszteri padokban helyét.)

Ivanka Oszkár: Legalább az elnöki székét kímélje meg. (Nagy zaj.)

Hódossy Imre: Magyarországon rendeletekkel kormányozni nem lehet. A kormány, úgy látszik, azt akarja mutatni, hogy vannak körülmények, mikor rendeletekkel lehet kormányozni. Mindez hisz kislelet. 1790—91: XIX. törvényük szerint önkö adózás is tilos.

Rakovszky István: A „Nemzet” szerkesztője mégis szót!

Hódossy Imre: A törvényt megkerülhetik azáltal, hogy nem érekeznének. (Nagy zaj a jobboldalon.) Az én gyenge szavamat tulkiálthatják, de a törvény szavát nem. (Tetszés és taps a bal- és szélső baloldalon.) Országgyűlésileg meg nem szavazott adókat törvényeink értelmében csak egyetlen egy esetben, háboru esetén, lehet szedni.

Ez bizonyítja, hogy más esetben nem szabad adót szedni. Az önkö adózásra pézve felemlít az 1509-iki törvényt, mely infámiával sújtja az önkö adózókat. (Zajos tetszés.)

Rakovszky István: Mit szól ehhez Jókai!

Hódossy Imre: A kormány amit most tesz, az legsarkalatosabb törvényeinkbe tüközik. Keresnek is rá mentséget. Be akartak nyújtani egy törvényjavaslatot, melynek az volt a czélja, hogy manifestálja az animus lege ferendit.

Az önkönyuralom útjára tért a kormány 1820-ban s 1849—50-ben nem magyarok kormányoztak.

Alkotmányos felelős miniszter csak addig marad helyén, míg a törvényhozás megadja a felhatalmazást. Ha törvénytelen kormányoz, csak azt bizonyítja, hogy az alkotmánynál többre bicsúli a miniszteri székét. (Zajos tetszés és taps.)

Holló Lajos: Szégyenpad az most!

Hock János: At kell huzatni majd az új miniszternek.

Hódossy Imre: Mindezeket szükségesnek tartotta most, ilyen komoly időben elmondani. (Zajos tetszés és taps a bal- és szélső baloldalon.)

Elhangozván ez a beszéd is, abban reménykedtek, hogy talán háromnegyed kettőre rá lehetne térni a napirendre, de ekkor meg Kossuth Ferencnek akadt napirend előtt mondani valója. A függetlenségi párt vezére így szólt:

(Kossuth Ferenc beszéde.)

Kossuth Ferenc: A többség akaratának van határa: és ez a törvény. Ha egy párt meggyőződött arról, hogy a kormány sérti a törvényt, e pártnak kötelessége megvédeni a törvényt. (Ugy van! balról.) A kormány beismerte a nagymértékű veszélyeztetést... (Ellenmondás jobbról.) Ugy van! balról.) Hát nagy összeget kezel választási célokra. (Félkiáltások jobbról: Ez más! Derűtség balról.) Félkiáltások: Tán templomot épített belőle? A választások tisztaságát célzó törvényt elejtette.

Horánszky Nándor: Kijátszotta.

Kossuth Ferenc: A gazdasági önállóság templomát most, e gonoviselesszerű perczben, kiépíthette volna és nem tette. A függetlenségi pártnak kötelessége azon az uton haladni, amelyen haladt és a nyers erő ellen nyers erőt alkalmazni. Szerencsétlenség ez, de még nagyobb szerencsétlenség lenne, ha a függetlenségi párt a törvénytelen ellen nem tiltakoznék. (Zajos tetszés a bal- és szélső baloldalon.) A növekedő erőszak növekedő ellentállást szül és addig, amíg a kormány vissza nem tér a törvény korlátai közé, ez az ellentállás meg nem szűnik. (Zajos tetszés az ellenzéken.) Ehenben a többség azonnal érvényesíthetné jogát, amint a törvény korlátai közé tért vissza.

Igy szerencsésen sikerült kihuzni az ülést két óráig, anélkül, hogy a tegnap megállapított napirendnek csak egy pontját elvégezte volna a Ház. No de sebj! Molnár János azért mégis ráért arra, hogy egy már egyszer elmondott interpellációját még egyszer elmondhassa. Hisz annyi időnk van és oly boldog az ország!

Csehek Magyarországról.

Hogy a külföldi közvélemény kit tesz felelőssé a magyar belpolitika mostani állapotáért, azt már többször megtudhattuk a külföldi sajtó nyilatkozataiból. A felelős e nyilatkozatok szerint nem a kormány és pártja, hanem az obstrukáló ellenzék. Hogy a Lajthán-tulnak még azokban a politikai körökben is ez az általános meggyőződés, amelyek a magyar kormánnyal és pártjával való rokonszenvvel egyáltalában nem gyanúsíthatók meg: azt a leghatározottabban a prágai „Politik” alábbi cikke is bizonyítja:

Ausztriában — mondja a „Politik” — a parlament kapuit hol bezárják, hol kinyitják. E kapuk zárai egész fennállásuk alatt sem koptak annyit, mint az utolsó két évben. A jövőre fogja megmutatni, hogy gróf Thun sikert arat-e majd „a türelem és kitarítás” politikájával. Magyarországon pedig Bánffy a legnagyobb szilárdsággal áll ellen a lázadó ellenzéki pártszövetkezetnek. Nem enged, nem inog, bármiként tájékozzék is a felkavart szenvedélyek áradata. Tegnap a lefolyt év parlamenti ülései hallatlan botránnyal végződtek.

Miután nincs budget, de az állam ügyei fen nem akadhatnak, másképen kellett gondoskodni a szükségletekről. Magyarországon ugyan nincs „szükség-paragrafus”, de azért a kormányt, tett lépéseinél egy részt fedezi a korona bizalma, másrészt a többség támogatása, mely csak azért nem volt manifestálható, mert a kisebbség erőszaka lehetetlenné tette.

A felelőség tehát egyedül az ellenzék terhelte, mert ő kényszerítette a kormányt, hogy oly rendszabályokhoz nyuljon, melyeket különben minden kormány megtett volna. Különben Bánffy hitkövetik Bismarck példájára, aki 1862-ben, mivel a porosz országgyűlés nem engedelmességet, szintén ex-lex állapotokat provokált, melyek egészen az 1866-iki háboru diadalmas befejezése utáni tartottak. Bánffy is most hasonló kényszerhelyzetben van.

Az ellenzék azzal fenyeget, hogy a harczt most kivízi az országba és az adó s az ujoncz megtagadására fog izgatni. Erre vonatkozó eddigi kísérleteivel a tömegnél azonban nem sok sikert ért el, amit bizonyít az is, hogy Jászberény, Apponyi e főhadiszállása, Bánffyt díszpolgárrá választotta. A lex-Tieza ellen való tiltakozások is nagyon szórványosan tűnnek fel imitt-amott. A lakosság kedélye, még a legutóbb mesterségesen rendezett utcai botránnyok láttára is nyugodtan maradt. Azt sem szabad felednünk, hogy az ujonczállítás csak tavasszal lesz aktuális és hogy az adóbehajtásra sem mutatkozott szükségesnek valami különösebb intézkedést tenni. A tömeg fellátásától egyáltalán nem lehet tartani.

A parlamentben pedig mégis csak Bánffy az erősebb és az is fog maradni, ha a többség ezután is oly szilárdan együtt marad, mint eddig. Ez esetben az ellenzék lesz rákényszerítve, hogy tisztességes kibontakozást keresve, Bánffival és a többséggel kompromisszumra lépjen.

TÁVIRATOK.

A király német ezrede.

Berlin, január 4. A Ferenc császár nevet viselő iestörgránátos-ezred e hónap tizenegyedikén ünnepli évfordulóját annak a napnak, amelyen Ferenc József király az ezred tulajdonosa lett. Ő felsége Steininger altábornaggyal képviselteti magát az ezred ünnepén.

A csehek olajga.

Bécs, január 4. Politikai körökben nagy fel-tűnést keltettek a cseh sajtó legutóbbi cikkei, amelyek a német-cseh nyelvviszály békés elintézését sürgetik. A „Politik” mai cikke többek közt ezeket tartalmazza:

„Báró Bánffy bukása után egy másik kormány fog jünni, amely az ischli egyezményekhez nem lesz kötve. Ez esetben az osztrák kormány nem igen fogja már alkalmazhatni a 14 szakaszt, aminek viszont az lesz a következménye, hogy az osztrák parlamentet ökövetlenül munkaképessé kell tenni.”

A horvát miniszter mandátuma.

Karlóca, január 4. A karlócai választókerületben, amelynek a horvát országgyűlésre szóló mandátuma Sztankovics Dániel halálával megüresedett, ma délelőtti kilenc órakor volt az új választás Obrenovics Lázár városi főjegyző elnöklése alatt a városi tanács nagy gyűléstermében. A választási aktus ünnepies megnyitása után dr. Sztankovics Péter számos választó nevében, akik között

Popovics Vazul István magyar országgyűlési képviselő, a budapesti Thökölyanum igazgatója is volt, Cseh Ervin horvát-szlavon minisztert jelölte a megüresedett mandátumra. Szerémmege volt főispánjának, Karlócza és Pétervárad diszpolgárának jelölését a választók lelkes zivó-val fogadták és jellehet más jelölt nem volt, a választási törvény értelmében megkezdődött a névszerintű szavazás. A nagy számmal megjelent karlóczai, pétervárad, bukóváci, csortanovci stb. választók nagy lelkesedéssel szavaztak a miniszterre. Az egyhangú választás délben fejeződött be. Az új képviselő tiszteletére Brankovics György pátriárka diszbedet adott.

A hollandi anyakirályné.

Hága, január 4. Illetékes helyen kijelentik, hogy az a híresztelés, hogy az anyakirálynének valami műtétnek kellene magát alávetnie teljesen alaptalan. Műtétre nem volt és most sincs ok.

Kréta.

Kána, január 4. Török forrásból jelentik, hogy 20.000 török katona elhagyta a szigetet. Most 14 Krupp-fele ágyút szállítanak el az Izzedja-erődéből. Még öt szállítóhajót várnak ide, amelyek Kiszamoszból, Kandiahól, Szitiából, Szpiából, Lonkából és Hierapetrából fogják elszállítani a török főszerelést. Retimnóból már az egész hadikészletet elvitték.

Viktor Napoleon nyilatkozata.

Brüsszel, január 4. Viktor Napoleon herceg felhatalmazta a „Neue Freie Presse” itteni tudósítóját annak a kijelentésére, hogy az a hír, mintha a Bonapartisták a köztársaság megbuktatására készülének, teljesen alaptalan.

Spanyolország és Amerika.

Washington, január 4. A spanyol-amerikai békeszerződést ma a szenátus elé terjesztették, amely azt a külügyi bizottsághoz utasította.

Gyp elítélése.

Páris, január 4. A rendőri fenytő bíróság Martell grófnét, a Gyp néven ismert antiszemita írónőt, ötezer frank pénzbüntetésre ítélte ama támadások miatt, melyek legutóbbi könyvében Trarieux szenátor ellen foglaltak. Az ítéletet hat párisi és tíz vidéki lapban teszik közzé.

HIRESK.

Katonák vacsorája

Egy idő óta hadi újdonságok észlelhetők. Egyes ezredek történelmi indulókat kaptak, melyeknek némely taktusai a „Három csőrű kacs”, a „Dunanan apó” és egyéb történelmi színművek indulóira emlékeztetnek. A haditengerészet kötelékében továbbá belügyminiszteri engedéllyel névváltoztatás történt: a „Greif” nevű yacht torpedóiskolahajóvá lett és ennek megfelelően „Schwarzenberg”-re változtatta a nevét, ezt természetesen ípszióval nem szabad írni. Azonkívül a „Virág Máriához” címzett városligeti korcsmában egy szekeres le akart szurni egy gyalogos katonát, de ez nem sikerült neki, mert a gyalogos egyhirtelen mozdulatlanul lenyelte a kardot. A dolog nagy szenzációt keltett, de szakértők állítása szerint nem veszedelmes, mert egy szekereskard lenyelése csak könnyű gyomorhurutot vonhat maga után. Hasonló esetet jelentenek itt Bécsből is, ahol tegnap legelőször kap meg a katonák meleg vacsorájukat. Az eset ugyancsak nagy szenzációt keltett, de szakértők állítása szerint szintén nem veszedelmes, mert a katonák meleg vacsorája szintén csak könnyű gyomorhurutot vonhat maga után. Ezt a jelenvolt katonáorvosok is konstatálták, akik bizalommal néznek a jövő elé, mert súlyosabb esetben még mindig rendelkezésükre áll a helyőrségi kórház.

Katonai munkatársunk (aki a tábornoki karuk igen előkelő tagja) következőkben volt szíves

a katonák meleg vacsorájának kérdését megvilágítani:

Krieghammer hadügyminiszter 6 excellenziája, aki a maga részéről elvi ellensége minden vacsorának, csak fakultative volt hajlandó elfogadni a meleg vacsora: úgy tudniillik, hogy a legénység az évszaknak megfelelően télen meleg vacsora kapjon, nyáron meg hideget. E tekintetben utalt Kéthly Károly orvosprofesszornak mult-kori nyilatkozatára is, mely szerint evés közben olvasni nem jó, mert egyszerre két szövet foglalkoztatni egészségtelen; 6 — ugymond 6 excellenziája — ebből a szempontból a nyári vacsorának is ellensége, mert az éjjeli hadgyakorlatokra való tekintettel, a katonák vacsorája is analog esetben vehető. A katonai egészségügyi tanács azonban, mely kizárólag a bécsi iskolából került ki, csakhamar eloszlatta a Krieghammer aggodalmait, kimutatván, hogy a szervek működését így félreaggyarazni nem szabad, mert hiszen az embernek mintegy huszonöt szerve ugyanis mindig egyszerre szokott működni, hacsak figyelembe nem veszük azt, hogy ujabban mind szélesebb körben hódít az a szokás, hogy az emberek az agyukat pihentetik.

Miután a szakvélemények így némileg megnyugtatták 6 excellenziáját, a hadügyminiszter a fekete kávé és a prófuntot jelölte meg azon bázis gyanánt, melyen a tanácskozások megindulhatnak. Fölhozta ez alkalommal, hogy a török katona is napjában többször fekete kávéval iszik és tényleg a világ legjobb katonája. Megemlékezett még Xenofonról, e kiváló görög altábornagról is, aki a katabazisban így ír: „Miután már minden élelmünk elfogyott, kénytelenek voltunk juhokat ölni és húst enni.” Világosan látható ebből — ugymond — hogy a harcsooknak ősi időktől kezdve szokásuk volt a hústól tartózkodni. A tar-nopoli hadosztályparancsnok persze, aki minden este másfél kilogramm hátszintot szokott megenni, erre a kijelentésre a fejét kezdte rázni, de 6 excellenziája a jelenvolt vezértörzsorvosok élénk helyeslése közt tovább folytatta fejtegetéseit. Kijelentette, hogy nem akar egészen megerven a török álláspontra helyezkedni, hiszen ő csak azt indítványozza, hogy a katonák hetenkint ötször kapjanak vacsorára fekete kávé prófunttal. A hatodik és hetedik napra főzélék konzervet óhajt engedélyezni, nyáron esetleg meleg salátát ezette. Ekkép jött létre — fejezte be katonai munkatársunk előadását — ekkép jött létre a meleg vacsorák megállapított rendje, melyet önk már a bécsi tudósításokból ismernek. A magam részéről csak azt fűzöm az előadottakhoz, hogy Talliani pápai nuncius ma szívélyes köszönetet intézett a miniszterhez, elismervén, hogy 6 excellenziája az egyházi bűjt rendelkezéseit még akkor sem téveszti szem elől, mikor szinleg enni ad a katonáknak. A nemes példán okulhatna az angol hadügyminiszter is, aki mindennap rostbeefet ad az ezredeknek.

Igy szól katonai munkatársunk a katonák vacsorájáról. A magunk részéről csak azt fűzzük az előadottakhoz, hogy legközelebb nálunk is fog-nak meleg vacsora adni a katonáknak. Ennek tulajdonítható, hogy a budapesti ezredeknel a szokások ujabban igen gyakoriak.

Lapunk mai száma 16 oldal.

— A pápa. A nyolcvankilencz éves egyházi fejedelem szellemi erejéről érdekes dolgokat mond el a „Vossische Zeitung.” A szent atya bámulatraméltó tevékenységet fejt ki napról-napra. Soha egy pillanatot sem tölt napközben tetlenül. Dolgozik megszakitás nélkül. Ir, olvas vagy diktál és teljesen önállóan foglalkozik mindama kérdésekkel, melyek a katolicizmusra vonatkoznak. Szemei olyan jók, hogy esténként csak egy gyertyára van szüksége az olvasáshoz. Azok a hírek, melyeket betegségéről terjesztettek az utóbbi időkben, erősen túlzottak voltak, mert eltekintve azoktól a bajoktól, melyek a magas életkora miatt majdnem természeteseneknek tűnhetnek fel, XIII. Leó pápa irigylésreméltó egészségnek örvend. Figyelemmel kíséri a világnolitikában előforduló változásokat, ala-

kulásokat. Nagy tájékozottsága is van a politikában. Érdeklődik az újságok iránt is. Reggelenként felolvastatja magának az összes kiválóbb olasz és külföldi lapokat. Befolyásoltatni sohasem engedte magát semminemű kérdésben és az érintette mindenkor a legérzékenyebben, ha a lapok mégis ezt állították róla.

— Ajándék az öreg újságíróknak. Nagy összeggel gyarapodott ma a Hirlapírók nyugdíjtársaságának vagyona. Gróf Andrásy Dénes és neje tízezer forintot ajándékoztak az intézetnek. Az adományt a következő levéllel jelentették be:

Igen tisztelt uram!

Megkaptam az ön szíveségéből nekem megküldött jelentést a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének mult évi működéséről. A feleségem és én készségesen járulunk hozzá tízezer forinttal a növeléséhez annak az alapnak, mely a szellemi erőket a nyilvánosságának szentelő hirlapírók, özvegyek és árvák sorsának a könnyítésére van hivatva. Ez összegnek felét a grófné a hirlapírók özvegyei és árvái nyugdíj-alapjának szánta, én pedig kérem, hogy az összeg másik fele a seregélyre szoruló, szintén magyarországi hirlapírók támogatására fordíttassék.

A humanitárius intézetnek a legjobbat kívánva, vagyok önnek, igen tisztelt uram, teljes nagyrabecsüléssel

Kész hive

Gróf Andrásy Dénes.

Az összeg fele ez alapító-levél és a nagy-lelkű adakozó intencziója szerint nem nyugdíjnak, hanem segélynek van szánva és felajánlva s így a fele összeget a nyugdíj-társaság köteles lesz a hirlapíró-egyesület segítő-alapjának átadni.

— Uj kamarások. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a gróf Kielmansegg Ede hadnagynak a herceg Windisch-Graetz nevű 11. számú huszárezrednél, valamint zsadányi és török-szent-miklósi Almásy Pál főhadnagynak a magyar királyi honvédelovasságnál a kamarási méltóságot díjmentesen adományozta.

— Onnepelt tudós. Thaly Kálmánt, a pozsonyi „Toldy-kör” elnökét, január 3-án, születésének hatvanadik évfordulóján lelkes ovációkban részesítették a Toldy-kör tagjai. Az üdvözlő deputációkat a kör két alelnöke: Pávay Vajna Gábor főorvos és Sobár Pál postaigazgató vezették a jubilans elő. Thaly megindultan mondott köszönetet s kijelentette, hogy tevékenységének vezérszínre ezentúl is a nemzeti eszme lesz s hogyha valaha összeütközésbe jönne egymással irodalmi és politikai működése, habozás nélkül az utóbbit áldozná fel inkább.

— Még egy affaire. Abból az alkalomból, hogy néhány ügyvéd, köztük dr. Sik Sándor, az ex-léx-állapot első napján bélyegtelen beadványokat nyújtottak be a bíróságokhoz, a „Magyar Újság” gúnyos megjegyzéseket tett. E megjegyzéseket dr. Sik Sándor magára nézve sértőnek találta és ezért Biró Lajos és Makfalvy Géza által provokáltatta Kende Zsigmondot, a „M. U.” szerkesztőjét, ki Molnár Bélát és Pulzky Ágostont nevezte meg segédeként. A felek segédei azonban megállapították, hogy a cikkben nincs sértés s ezzel az ügyét befejeztnek nyilvánították.

— Mátyás király háza. Kolozsvárról táviratozzák: Kolozsvár közgyűlése átengedte Mátyás király születési házát az Erdélyi Kárpátgyeletnek néprajzi muzeum létesítésére.

— Temetés rendőri asszisztenciával. Leszák Józsefné újpesti napszámos asszony a katolikus egyház hive volt, Leszák József ellenben baptista. Békében éltek együtt, a felekezeti villongást hiból se ismerték, mivelbogy, mikor más ember korcsmában mulatozott, Leszák József, buzgó baptista lévén, a gyülekezetben az Urral társalkodott. Nem is lett volna közöttük soha visszavonás, de az asszony tegnap elköltözött e siralomvölgyéből és annak az óhajátának adott kifejezést, hogy mint igazhitű katolikus ne merjék baptista módra temetni, hanem annak rendje és módja szerint katolikus pappal áldassék meg. Emiatt nagyon megháborodék Leszák József az ő sa-

vében, szűz a feleségét halta után is és szomszédnak, házi népnek egyaránt elmondotta, hogy a katolikus papot nem engedi a küszöbön átlépni. Mednya József káplán azonban, mivel az asszony rokonai a halálesetet bejelentették, ma délután elment a halottasházhoz, az újpesti Batthyány-utca 22. szám alá, hogy a halottat beszentelje. Leszák József és néhány baptista testvére az Urban a kapu előtt leste és már megszűről fenyegette, hogy közelebb ne jöjjen, mivel hogy baja támadhat.

— Az asszony nem parancsol sem elevenen, sem holtan, itt én intézkedem! — kiabálta.

A pap a kerületi kapitányhoz fordult segítségért s hat rendőr kíséretében tért vissza a halotthoz. Leszák József buzgó baptista lévén — és talán testi épségére való tekintetből is — nem tűzött össze a rendőrökkel, hanem ott hagyta a halottasházat, ki se kísérte feleségét az utolsó utra.

— Halálózás. Szempezen elhunyt Lencsés Sándor, a város köztisztviselője álló, aranymisés plébánosa nyolcvanegy éves korában. A boldogult negyvenhárom év óta lelkészkedett Szempezen.

— Öngyilkos katonák. Nagy izgatottságot keltett Egerben — mint tudósítónk jelenti, — hogy ott ezen a héten már két katona lett öngyilkos. Az egyik öngyilkos Vas Sándor közhonvéd, aki szíven lötte magát, a másik pedig Tóth István közöshadseregbeli katona. Tóth a kaszárnya kerítésére akasztotta föl magát.

— Rablógyilkos katona. Munkácsban az éjjel — mint tudósítónk jelenti — kegyetlen rablógyilkosság történt. Az esti vonattal a többi utas közt egy kászonyi fiatal ember is érkezett a városba. A vasúti állomás jó távol fekszik a várostól, s az ut a temető mellett visz el. Mikor a kászonyi fiatal ember a temetőhöz ért, hirtelen egy lövés dördült el s a szerencsétlen utas holtan rogyott össze. Mögötte egy asszony haladt, aki látta, hogy a lövést egy katona tette. A katona látván, hogy áldozata a földre bukik, a temetőbe menekült. Az asszony kiáltásaira csakhamar ott termettek a csendőrök, akik a temetőt körülítették és a gyilkos katonát elfogták. A gonosztevő beismerte tettét és megvallotta, hogy a fiatal embert kiakarta rabolni, mert mikor a vonatról leszállt, sok pénzt és arany lánczot látott nála. A rablógyilkost a csendőrök bilincsekbe verve kísérték a hirtőnbe. Holnap átadják az illetékes katonai hatóságnak.

— Árpádokori emlékek. Mikor III. Béla király holttestét a székesfejvári Szent-István-bazilikában megtalálták, még vagy tizenkét emberi csontvázat találtak a székesegyházban. Ezeket hosszabb ideig Székes-Fejerváron őrizték, utóbb azonban Budapestre hozták az egyetemi embertani múzeumba, ahol ma is vannak. Illetékes helyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy ezeket az árpádokori emlékeket is a Mátyás-templomban levő sírboltban helyezik el.

— Megfordult világ. Valamikor a somogyi szegénylegények jártak az országban mindenféle fosztogatni, most ügynökök mennek hasonló célzattal a Somogyba. Panaszos levelek jönnek ugyanis Somogy megye egyes vidékeiről, hogy egy Herzig Miksa nevű bécsi könyvkiadó emberei járnak ott „A király könyve” című nagy diszmunkával. Ennek a könyvnek kétféle kiadása van: kétszázforintos és ötvenforintos. Hogy a kétféle között milyen óriási különbség lehet, azt láttalában is elgondolhatja az ember. — Már most mit tesznek a bécsi utazók, hogy rászedjék azt a közönséget, mely hisz nekik, mert mindig szelíd kereskedőktől vásárolt és sohasem csalódott? Megmutatják a kétszázforintos kiadást és azt mondják, hogy az az ötven forintos. A pompásan kiállított diszmuná persze megtetszik mindenkinek és olcsónak is találják. Megrendelik és kapják helyette — az ötven forintos, amely bizony sokkal kevésbé tetszetős a kétszáz forintosnál. A rászedett verő visszaküldi a könyvet, de a kiadó nem veszi vissza. Már aztán akár por lesz a dologból, akár nem, a dolog vége csak az, hogy a becsapódott rendelők a magyarországi kiadóink utazóinak sem hisznek. És ez

igen nagy baj, mert a drágább könyveket, különösen a diszmunákat, nagyrészt a vidék vásárolja s ha a vidéki publikum előtt diszkreditálják a magyar kiadók embereit, akkor egyszerűen nem vállalkozhatnak drágább könyvek kiadására. Mert Magyarországon fontos irodalmi faktor a kiadónak még az utazója is. Az egészről azt a tanulságot vonhatja le a közönség, hogy ne vásároljon külföldi kiadótól.

— Kirabolt vasúti pénztár. Pécsújhely vasúti megállóhely épületében — mint soperjesi tudósítónk jelenti — az éjjel betörők jártak. A butorzatot összerombolták, s aztán a pénzkészletet magukhoz véve, megugrottak. A csendőrök megindították a nyomozást, eddig azonban nem akadtak a gonosztevők nyomára.

— Kézfogók. Dr. Fehér Ernő szolnoki orvos eljegyezte Stein Vilmos birtokos leányát, Blankát. — Dr. Fehér Ernő szolnoki orvos eljegyezte Stein Vilmos katymári birtokos leányát, Blankát.

— Színésznő és szerencsén. Afrika fainak határozottan szerencsésük van Bécsben a szép asszonyok körül. Csak nemrégiben írtunk arról a pikáns históriáról, melynek hőse egy, a bécsi állatkertben vendégszereplő szerencsén-lársaság egyik férfitagja volt, aki megszöktette egy gazdag bécsi kereskedő fiatal feleségét. Az a dolog, melyről Bécsben sokat beszélnek mostanában, nem fog ilyen regényesen végződni. Az afrikai férfi és bécsi nő között lefolyt dolgokat az „egyház áldása” fogja utólag helyreigazítani. Már a vőlegény el is utazott távoli hazájába, hogy az esküvőhöz szükséges iratokkal térjen vissza a menyasszonyához. A bájos menyasszony különben egy bécsi színésznő, a neve Lily Vry. Vőlegényét, Abdallah, Liechtenstein herceg hozta magával egy keleti utjából. Gazdája házában a tanulóknak és sok szellemi adományt eláruló szerencsén csakhamar kedvelt alak lett. Legnagyobb hibája az volt, hogy a lerchenfeldi dialektussal együtt ugyancsak gyorsan elsajátított más lerchenfeldi szokásokat is. Éjjelenként nagyon ritkán volt otthon. Szívesebben tartózkodott éjjeli mulatóhelyeken, ahol különösen az asszonyok nagyon szerették a délceleg legényt. A herceg elnézte Abdallahnak kirugását, mert a vigkedélyű fickó számtalan esetben bebizonyította hűségét. Egy napon aztán mintha teljesen megváltozott volna a fekete legény. Nem járt el éjjelenként hazulról, sőt napközben is szótlan volt. Tréfái, naiv ötletei már nem szórakoztatták a hercegi palota lakóit. A herceg, aki nem tudta mire vélni a legény magaviseletét, rászólt egy napon:

— Abdallah, mi bajod?

— Nagy baj van, uram, de nem segíthet rajtam senki.

— Dehogyan is nem, fiu. Csak kivele. Vagy akár el se mondjad. Kitaláltam már magamtól.

A szerencsén ránta a fejét szomorúan.

— Nem tudod te azt, jó uram.

— Mégis. Fáj a szíved, ugy-e?

— Az, a szívem fáj.

— Sirja vissza az erdőidet, a rokonaidat?

— Rokonaim nem voltak. Erdő, az van itt is. Még muzsikálnak is benne.

— Akkor hát miért fáj a szíved?

— A Lily kisasszony, — mondta röstelkedve a fekete legény, — a Lily kisasszony.

— Ahá, azért fáj a szíved?

— Azért, a Lily kisasszonyért...

Herceg Liechtenstein elhatározta, hogy lebonyolítja a szerelmes szerencsén szívügyeit és felkereste Lily kisasszonyt, aki nem volt más, mint Lily Vry, egy kisebb színház tagja. Kijelentette, hogy gondoskodik Abdallah kiházasításáról és megkéri számára a kisasszony kezét. A szép Lily nem mondott nemet és a tulboldog szerencsén mint vőlegény utazott el sietve Afrikába, hogy megkerítse az esküvőhöz szükséges okmányokat.

— Vihar. Borzas, minden szeleknek istene kioldotta a zsákját és szabadjára bocsátotta az északi szelet. A hosszúsakállu istenség gyönyörködve nézi, hogyan száguld végig hegyen-völgyön a vad roham, mely vonatot állít meg, fákat ráz meg tövükben és hideg fuvallatával megdermeszt

az embernek még a lelkét is. — Az ország minden részéből jöttek tudósítások az idő rosszrafordultról. Poprádról azt táviratozzák, hogy az állomás közelében a nagy vihar megállította az oderbergi vonatot. El kellett halasztani a híres löcsei vásárt is, mert ha megtartják, a világ minden részébe széthordta volna a szél a jó öreg löcsei kalendáriumot. Kellemetlen a szél nekünk, budapestieknek is, itt azonban semmi nagyobb bajt nem okozott.

— A provizió. Rudnay Béla főkapitány legutóbb szigorú rendeletet bocsátott ki egy olyan ügyben, amely épenséggel nem válik diszére azoknak a rendőrtisztviselőknek, akik abban érdekelve vannak. A főkapitánynak ugyanis tudomására jutott, hogy több rendőrtisztviselő egyes egyenruha-készítőktől rendes proviziót kapott és fogadott el azért, hogy ezeknek segítségükre, volt azon pénzek behajtása körül, amelyekkel az alantasabb tisztviselők egyenruhákért tartoztak. A rendőrtisztviselők ugyanis csaknem kizárólag részletfizetésre csinaltatják egyenruhájukat. Az egyenruha-szabók azonban a rendes kötelezvényen kívül rendszerint még egy oly írásbeli nyilatkozatot is vesznek tőlük, mely szerint a fölöttes rendőrtisztviselőnek jogában áll az esedékes havi részletet az adós tisztviselő fizetéséből visszatartani, tehát a rendes bírói eljárás egyenruha-szabó kezéhez juttatni. Ez eljárásért aztán az egyenruha-szabók az illető rendőrtisztviselőnek proviziót fizettek. — A főkapitány rendelete a jövőre nézve szigorúan megtiltja, hogy a rendőrtisztviselők ilyen, vagy bármily más proviziót fogadjanak el és hogy az alantasabb tisztviselők fizetéséből bármily célra valamely összeget visszatartsanak. Együttal azonban lelkére köti az illető rendőrtisztviselőnek, hogy tartozásait minden hivatalos presszió nélkül is pontosan fizessék és ezzel is dokumentálják, hogy kötelezettségüknek mindenkor eleget tudnak tenni.

— Ismét egy „jótékonyági” egyesület. Robics Sándor fővárosi bizottsági tag nemrég jelentést tett a hatodik kerületi előjáróságnál, hogy egy Klein Jakab nevű egyén, egy izraelita kiházasítási egyesület céljaira jogosulatlanul pénzt gyűjt. A vizsgálat megindult és ennek során kitudt, hogy az illetőnek igazi neve Klein Bernát, az „Országos izraelita leánykiházasítási egyesület” elnöke és maga gyűjt az egyesület céljaira. Különben már rég ismert alak a „jótékonyági” terén. Debreczenben is volt egy ilyen kiházasító-egylete, de utóbb jónak látta az egyesületet a fővárosba áthelyezni. — Az egyesület helyisége az ó-utca 39. számú házában van, és így az ügy a hatodik kerületi előjárósághoz került, hol a vizsgálatot dr. Alkér Ernő tanácsjegyző vezette. A vizsgáló tanácsjegyző az egyesület pénztári szekrényét tárva-nyitva találta; a pénztáros, isten tudja hol volt, s az elnök rendelkezett a kasszával. Volt benne különben egy kétezzer-forintos takarékkönyv és ötven egynehány forint. A pénztári könyvekből kitudt, hogy a könyvek már december 21-ike óta nem voltak vezetve.

A vizsgálatot természetesen ki kellett terjeszteni az egyesület összes irataira. Itt aztán az egyesület választmányi ülésének jegyzőkönyveiből a leghotrányosabb körülmények tüntek ki, aminek egyelőre az az eredménye, hogy dr. Alkér az egyesület helyiségét lepecsételte, az iratokat magához vette s most a könyvvezetés szempontjából Liszkovits számliszt fogja a vizsgálatot folytatni. Az előjáróság pedig a fővárosi tanácshoz teendő jelentésében kérni fogja az ügynököknek adott összes tagdíjgyűjtési meghatalmazások bevonását, hatósági biztos kinevezését az egyesület ügyeinek vezetésére s azonkívül azt, hogy a tanács tegyen felterjesztést a belügyminiszterhez az alapszabályok megváltoztatására.

— A javíthatatlan. László László feltételes szabadságra bocsátott fegyenc — mint tudósítónk jelenti — a karácsonyi ünnepeket Gyöngyösön töltötte a testvérénél. László a szegedi csillagbörtönben töltött néhány esztendőt s csak most szabadsgolták föltételesan. Gyöngyösi testvére magához fogadta és azt a rövid időt, ami kiszabadulása óta

ellett, békességben töltötték együtt. Tegnap azonban öszezszólalkoztak valamin s a fejez az anyyira dühbe jött, hogy haitát ragadott s a testvéret egy csapásra agyonütötte. Azután elment a rendőrségre és följelentette magát. Nyomban le tartóztatták és egyelőre az egri királyi ügyészség börtönébe zárták.

— **Eltogott kereskedő.** Nagy föltűnést keltett Eszéken, mint tudósítónk jelenti, Nemirovsky Abraham tekintélyes és gazdag kereskedőnek János nevű fiával együtt történt elfogatása. Nemirovskyék tíz esztendő óta laktak Eszéken s most azzal gyanúsítják őket, hogy Eszéken való letelepedésük előtt tizenhetezer rubelt sikkasztottak el Jaroszinszky orosz földbirtokostól. A károsult csak most akadt rájuk s az odesszai bíróság útján intézkedett elfogatásuk iránt.

— **A rejtélyes idegenek.** Említettük tegnap, hogy a nyugoti pályaudvarnál egy fiatalember egy leányval berkocsiba ült s onnan állítólag a kereskedelmi kórház elé hajtatott, ahol a leányt felvették. Azután az Erzsébet-tér 9. szám alatt levő agrárbankhoz hajtatott s bement a házba. A kocsisnak azt mondta, hogy vigyázzon a podgyászra és várjon rá. A berkocsis azonban hasztalan várt, a fiatal ember órák mulva sem jelentkezett. A kocsis végre is elunta a várást s a rejtélyesnek látszó esetet bejelentette a rendőrségnek. Mint most kint, ez egész ártatlan természetű dolog. A rejtélyes fiatalember, Wimmer Károly, az agrár- és járadékbank hivatalnok, ugyanis jelentkezett a rendőrségnél és elöadta, hogy Mariska nevű tizenhárom éves nővérét, aki Esztergomból jött Budapestre, a Sacre-cœur zárában helyezte el, onnan pedig a berkocsival hivatalába ment. Sok dolga lévén, teljesen megelégedett a lent várakozó berkocsiról, dolgozott estig s az épület egy másik kapuján távozott. Az egésznek oka tehát feledékenység volt.

— **Szenzáció.** „Crème de Fanchon” rögön enomító és szépítő arccrème. Zsirtalan! Ártalmatlan! 1 tégely 2 korona. Kapható mindenhol. Főraktár: „Ursits”-gyógyszertár, Budapest, Rákóczy-tér.

Napló.

Napló: Csütörtök, január 5. — Római katolikus: Teleszfor vt. — Protestáns: Simeon. Görög-orosz (december 24.) Kar. el. hjt. — Zsidó: Tebeth 23. — Nap két: reggel 7 óra 33 perc, nyugozik: délután 4 óra 7 perc. — Hold két: éjjel 12 óra 9 perc, nyugozik: délelőtt 10 óra 47 perc.

A közlekedési miniszter fogad délután 4 órától.

A belügyminiszter fogad délután 4—5-ig.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor. Téli tárlat az új műcsarnokban, nyitva délelőtt 9-től délután 4 óráig. Este 6—11-ig sítahangverseny. Belépti díj 50 krajczár.

A Nemzeti Szalon kiállítása (Ferenciek tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 9 óráig. Belépti díj 20 krajczár.

Nemzeti múzeum természettajzi tára nyitva d. e. 9—1-ig. Többi tárai, köztük a néprajzi osztály is, 50 krajczár belépődíj mellett tekinthetők meg.

Kereskedelmi múzeum a városligeti iparsarnokban nyitva d. e. 9-től d. u. 2-ig.

Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig.

Az egyetemi füvészkert (Üllői-út) nyitva reggel 8-tól este 5-ig.

A budapesti állatkert a Városligetben. Nyitva egész nap. Belépő-díj 30 kr.

A „Hódoltság emlékművel”, Eszenhüt Ferencz óriási körképe, Városliget, Andrássy-út végén, látható reggel 9-től este 1/2 óráig. Belépő díj 50 kr. Gyermekjegy 30 krajczár.

Az Ujságírói Sorsjáték huzása.

Ma este tartották meg a Vigadó nagytermében a Budapesti Ujságírók Egyesülete egy millió koronás sorsjátékának első huzását. A Vigadó csillároktól ragyogó nagy termét óriási közönség töltötte meg zsufolásig és izgatottan várta a sors-huzás eredményét. A podiumon foglalt helyet a szerencsekerék körül Jeszenszky István közjegyző képviselője, aki a sors-huzás jegyzőkönyvét vezette. Politikai hatósági kiküldöttként Pesti Ferencz székfővárosi kerületi előjáró szerepelt. A Budapesti Ujságírók Egyesülete részéről megjelentek: Vészi József alelnök, Singer Zsigmond sorsjáték-bizottsági elnök, Cziklay Lajos, a segítő-alap alelnöke, Szathmári Mór egyesületi főtitkár, Deutsch Antal főpénztáros, Kálnoki Henrik ellenőr és dr. Bán Zsigmond számvizsgáló; a sorsjáték-kezelés részéről jelen volt Fuchs K. bankár.

Nyolcz órakor Vészi József alelnök a sorsolási eljárást megnyitotta. A kiküldöttek kon-

statálták, hogy a szerencsekerék záro pecsételi teljesen rendben vannak.

Ezzel megkezdődött a huzás. Az első kihuzott szám ez volt:

1542. sorszám 84. szám nyert 5 koronát. A további nyeremények a következők voltak:

Sorszám	Nyeremény koronákban	Sorszám	Nyeremény koronákban		
9068	91	5	5522	27	50
6644	20	5	1621	3	5
8553	26	5	4905	11	5
245	49	5	431	3	5
9009	8	10	3788	95	5
2004	31	10	6945	98	50
7398	29	5	6362	39	5
7677	10	5	2560	77	5
7351	16	5	415	64	5
1801	61	250	6260	48	5
6669	61	10	2815	2	5
4711	35	5	9027	39	5
6293	7	5	7709	76	5
1917	53	5	3541	100	50
3691	38	5	7495	3	10
8976	42	5	8296	53	10
219	62	5	3122	70	5
4567	33	10	5851	43	50
2159	39	5	1345	67	50
7891	46	5	5700	87	50
2070	48	5	9678	27	5
4744	59	10	8817	82	5
9253	1	5	5571	47	10
539	21	5	3372	28	10
340	88	10	3969	94	50
644	19	10	816	93	5
3089	20	5	6242	79	5
8655	36	5	5132	88	5
1341	52	5	178	91	5
2515	79	5	9988	5	5
8953	50	5	2712	88	5
3826	96	5	6211	50	50
4238	87	5	1220	66	5
3057	70	10	9837	24	5
4508	10	50	3958	83	50
2286	6	5	7128	82	5
7265	82	10	3570	74	50
4830	12	100	5070	55	5
6963	87	100	6282	74	10
5936	46	10	2595	65	5
2409	75	10	5281	31	5
7745	26	5	3459	30	5
5014	98	5	8340	24	5
916	2	5	9349	12	5
1970	88	5	3189	23	5
231	73	10	7929	15	5
8618	38	5	4882	1	5
5548	4	5	8020	32	5
4985	88	5	48	12	5
4235	45	5	4036	16	10
5479	55	5	4063	99	5
2989	81	10	1815	63	5
6258	88	10	5622	35	5
2230	71	5	7896	3	5
7222	24	10	8854	64	50
8753	34	20000	2792	48	10
3871	75	5	8247	65	5
5017	46	5	600	69	10
6097	74	10	7219	63	5
7826	65	5	3676	11	5
1872	11	5	7350	66	5
5490	71	5	5708	78	100
8319	87	5	5121	9	5
4955	57	5	3154	2	5
7362	91	5	930	12	5
5200	13	5	5709	88	5
7637	39	10	7423	46	5
5206	25	10	2596	6	5
3436	51	5	9972	99	6
3947	64	5	990	95	10
9211	10	50	9028	17	5
2373	99	5	957	46	5
6888	75	10	8597	10	5
8530	20	50	3410	47	10
6228	7	5	1031	7	5
2641	42	100	3191	14	100
6220	5	5	7901	28	5
7125	83	5	4520	90	5
5496	82	5	3217	90	5
1164	3	5	8504	36	5
3249	73	5	2236	94	5
183	22	5	7658	59	5
5746	3	5	9983	81	10
7105	54	10	6632	73	5
9398	7	5	9276	83	5
2448	82	5	154	22	5
6309	70	5	5200	22	10
6979	14	5	1304	66	5
3109	52	5	286	21	10
978	57	10	7170	82	5
8705	61	5	6431	42	250
1010	82	10	1421	6	5
6979	39	5	3200	88	5
4942	42	5	1188	39	5
4574	40	5	7099	8	5
8620	3	5	3041	14	5
7641	82	5	4705	6	5
5299	64	10	2009	83	5
4972	35	5	2062	47	10
7677	48	10	9350	70	10
3345	3	1000	9203	11	5
9698	78	5	2926	69	10
2243	6	10	3690	74	50
8177	63	5	4684	96	5
5421	12	10	5702	17	5
9039	10	5	7906	83	50

Sorszám	Nyeremény koronákban	Sorszám	Nyeremény koronákban		
9422	3	5	3196	25	5
4414	39	5	2863	79	10
6290	1	5	6310	72	10
8042	8	5	8326	41	5
4029	34	5	8355	77	5
7064	81	5	9513	72	5
9528	32	5	3557	88	50
6755	8	500	4904	19	5
2598	85	5	2452	73	5
1397	39	5	9384	31	5
9600	87	5	6662	6	5
5902	45	50	6043	82	10
6842	50	5	8791	34	5
7085	25	5	8027	8	5
68	62	10	2558	12	5
4389	94	5	8845	72	50
3741	65	10	1688	66	5
210	65	5	2618	32	5
646	18	5	8478	13	5
9863	85	5	5019	4	10
9315	49	5	7111	76	5
5385	61	5	7709	59	5
8057	11	5	1630	59	5
260	100	5	3207	17	5
443	77	5	5197	19	5
2491	81	5	7023	20	5
6943	63	5	5050	73	5
5475	63	5	9024	92	5
5759	38	5	2898	62	10
5291	42	5	6221	94	5
7692	68	50	7919	15	5
912	45	5	6718	88	5
1615	23	5	6584	52	10
0266	45	5			

A szarvasgombás poulard.

Ernest Blum, a kitűnő francia vigjátékíró mostanában emlékeit írja meg. Apróságokat azokból az időkbeli, mikor még nagyon apró ember volt. Az első darabja színdarabok szörnyen izgatott volt. Valami apró kis színházban volt a premiére és Blum igyekezett lelkesíteni a színészeket. Igért nekik tüneményes dolgokat arra az esetre, ha a darabja nem bukik meg. Sőt: azonfelül még egy szarvasgombával töltött poulardot is ígért. Ez az ígérete okozott aztán sok fejfájást a szegény kezdőnek. A darabnak ugyan nem volt valami különös sikere, hanem a színészek épen az ellenkezőjét állították. A szerző ígérete felköltötte bennük az alvó oroszánt. Így aztán Blumnak gondolkoznia kellett azon, hogyan válhatná be ígéretét. Bement első sorban is egy kereskedésbe, hogy megtudja, milyen összegért kaphat egy szarvasgombával töltött poulardot.

— Egy poulardot? Kaphat negyven frankért De van egész ötvenig.

— Negyven . . . ötven . . . szörnyűkódott Blum és törte a fejét, honnan szerezhetne ennyi pénzt. A darabja jövedelme ugyan épen negyven frankot tett volna ki, hanem a színház igazgatója elvből nem fizetett kezdő íróknak. Gondolkozott, kitől kérjen pénzt kölcsön. Barátai közt csak egy volt, aki nem nyomorgott úgy mint ő. Egy fiatal hivatalnok, aki kétszázötven frank havi fizetést kapott. Először kopogtatott be egy reggel. Alig mert megmondani, hogy mit akar.

Fölve nyögte ki: — Kérlek, adjál kölcsön negyven frankot.

— Negyven frankot?

— Negyven frankot . . . — mondotta szomorúan Blum.

— Aztán minek neked annyi pénz?

— Egy poulardot vennék rajta.

— Egy poulardot?

— Egy poulardot . . . mondotta még szomorúan Blum és közölte barátjával, miért kell ezt a kiadást tennie.

— Így akard a jövődet tönkre tenni? Előre költesz, hogy majd ha valamire viszed, a hitelzsidót hiszled? Én nem segítlek erre az utra.

Elcsüggedve ment haza Blum és azon gondolkodott, hogy öngyilkos legyen-e, vagy . . . Nem is jutott eszébe más kivezető út.

Hirtelen megkopogtatták az ajtót. Egy szolgáló lépett be és egy szarvasgombával töltött poulardot tett le az asztalra. Blum először azt hitte, hogy valami természetfölötti tüneménnyel van dolga. Káprázik a szemé. De a tünemény, vagyis inkább a szolgáló megszólalt és kijelentette, hogy elhozta a megvásárolt poulardot.

— Nekem? — kérdezte Blum.

— Igen uram, felelte a szolgál és ányujtotta a névjegyet.

A vigjátékíró megnézte a czédulát és látta, hogy a szolgál tévedett egy emelettel. Föl is világosította a szolgát erről. Együttal azonban azzal is megbizta, hogy csak tegye le a poulardot az asztalra, s majd elküldi a czimzettnek. Mert a rendelő jó barátja. Sietve a kezébe nyomott a szolgának két frankot és kituszkolta a szobából. Aztán lement az első emeletre, ahol a poulard tulajdonképeni gazdája lakott. Egy gazdag tőkepénzes volt, aki elkövette azt a vigyázatlanságot, hogy jegyet kért Blumtól darabja premiére-jére. A vigjátékíró bekopogtatott hozzá:

— Uram, szólott Blum, ön tulságosan figyelmes. Nem is tudom, hogyan köszönjem meg.

— Miféle figyelmeségről beszél ön?

— Egy csekély szivességért ilyen revanche! Egy szarvasgombával töltött poulard!

— Én nem küldtem önnek semmiféle poulardot!

— Hiszen épen az imént hozta egy szolgál! Igen örülnék uram, ha megtisztelné este. Vacsorára fogom elkészíttetni és szívesen meg szívesen társaságában — érti uram, szívesen társaságában fogjuk elköfteni.

Ez a kilátás ellágyította a Blum szomszédját. Elfogadta a meghívást s a pompás poulardot együtt költötte el a jókedvű szíveszettel.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* Kamarazena. A Hubay-Popper négyes mai estéje Verdi E-moll kvartettjével kezdődött. A nagy maestro műve legtöbb helyütt dallamos, de mindvégig erőteljes. Néhány frázisa elmés és finom és kolorisztikus hatásokra kínálkozik, e hatások érvényesülésére azonban szűk az a keret, melyet a négy hangszer nyújt. Az est folyamán hallottuk Bátor Izidor zongora-hármasát. Nagyon létköznap munká, amely helyenkint a kamarazenei stílus vérgé sérti. A zongorarészt itt Polonyi Elemér játszotta. Beethoven Es-dúr négyesének volt fenntartva az, hogy a közönséget kárpótolja az est fogyatékosságaiért. A művész-társaságnak is feltékenyebben kellene őriznie színvonalát, készületlensége ma néha komolyan bosszantotta a közönség zeneértő részét.

* Téli kiállítás. Az elmúlt két folyamán a téli kiállítás a következő újabb vásárlások történtek: Neogrady Antal: „Eso után”, olajfestmény; vevője: Szabó Antal. Lohr Ferenc: „Chrysanthemum”, pasztell; vevője: Kronberger Jánosné. — Gross Béla: „Böske”, olajfestmény; vevője: Schwarczné. Szenes Fülöp: „Éjféli után”, pasztell; vevője: Herzl Izidor. Paczka Ferenczné: „Gyermekarckép”, alumínium-metszet; vevője: Finály Gábor társulati nyelő tag. Edvi Ilés Aladár: „Tanulmány”, vízfestmény; vevője: Finály Gábor társulati nyelő tag. Az eddigi vásárlások összege 17.992 forint, mely összegből 3200 forintot a képzőművészeti társulat pénzűrtára fizet ki az illető művészeknek.

* Magyar Színház. A színház legközelebbi üdonsága Herczeg Ferenc „Gyurkovics lányok” című négyfelvonásos vigjátéka lesz, amelyből már javában folynak a próbák. A bemutató előadás január 13-ikára van kitűzve.

* Filharmóniai hangverseny. A szerdai filharmóniai hangverseny műsora a következő: 1. Schumann „Genofeva”-nyitány. 2. Dohnányi „Zongoraverseny”, előadja a szerző (először). 3. Dvorák „Szimfónikus változatok” (új). 4. Volkmann I-ső szimfónia (D-moll.) A hangversenyen Richter János vezényel.

* Szegény emberek. Ez lesz a magyar czime Langmann Fülöp népdramájának a „Burtel Turaser”-nek, mely a Népszínházban 13-án kerül színpadra. A fő fűszerezepet, melyet Zaccani is játszott már, a Népszínházban Szirmai Imre fogja játszani. Kivűle játszanak még P. Lukács Juliska, Ötvös Stefánia, Horváth Vincze és mások.

Blaha Lujza gyöngékedése miatt a „Telen”-nek péntek délutánra hirdetett előadása elmarad és helyette „A vörös sapka” kerül színpadra.

Rippl-Rónai.

Rippl-Rónai műbutorairól, melyek az iparművészeti muzeum karácsonyi kiállításán voltak közszemlére téve, az a hír járt az újságokban, hogy művészeti kompozíció, újszerűség és eredeti izlés tekintetében a kiállítás legjelesebb darabjai. A miniszter, midőn e kiállításban járt, külön megdicsérte az az előtte álló művészt és a hallgatókat arra buzdította, hogy oly egyszerű műalkotásokra törekedjenek, mint amilyenek a Rippl-Rónai művei. Thék Endre műasztalos ur, kit ez alkalommal szintén bemutatott a miniszternek, szerényen szabadkozott, hogy neki csak annyiban van csekély köze a butorokhoz, amennyiben azokat az ő műhelyeiben készítették, lévén minden egyéb magasabb érdem a tervezőé. Némi meglepetéssel halljuk, hogy az aranyérem fölött ítélező jury a művészt teljesen mellőzte. Nem akarunk e tárgyban állást foglalni, mielőtt mind a két félt meghallgattuk volna. A művész már megszólalt. Nyilatkozatot küldött be hozzánk, azzal a kéréssel, hogy közöljük. Szívesen megteesszük ezt, abban a reményben, hogy a jury is elmondja a magát e tárgyban, mert a dolog valóban érdekelheti a közvéleményt.

Rippl-Rónai nyilatkozata így hangzik:

Nyilatkozat.

Az iparművészeti muzeumban rendezett karácsonyi kiállításán a nagy arany-érmot Roth, üveges urnak ítélte oda a jury, melyben egyetlen művészember sincs.

Tette pedig ezt a jury azzal a kijelentéssel, hogy az érmet Rothnak azért adja, mert Théknek, az asztalosnak, minthogy jury-tag, nem adhatja.

Rólam tehát, mint a Théknel készült butorok tervezőjéről és kiállítójáról, ezen jury előtt szó sem volt.

Pedig a jury jól tudja, hogy azok a butorok az én alkotásaim.

Én komponáltam őket, én ügyeltam fel hosszú időn át készítésükre; én szolgáltattam a munka alapját képező rajzokat; én védelmeztem meg a butorok formáját az asztalosok ellen, akik azt minduntalan elrontani akarták és végül én tölem kérték Radisics és Ráth György urak többében, hogy állítsam ki műveimet.

Mindazonáltal rólam említés sem történt a jury előtt, mely ugy fogta fel szerepét, hogy neki csak az üveges és asztalos munkáról, tehát csak a kézművesek ügyében kell ítékeznie.

Kész vagyok elfogadni ezt az álláspontot is. De ha a jury ez álláspontot választja, akkor csak egy kérdésem van, az, hogy minek megvünk mi művészek abba a kiállításba, hol létezésünkről tudomást nem vesznek, hol elvileg ki van zárva a műalkotás tekintetbe vétele? Hiszen mi nem vagyunk sem asztalosok, sem üvegesek.

Nagyon természetes, hogy ily körülmények között a jövő évi párisi kiállításán sem vehetnek részt a művészek a magyar osztályban, hol az intézők felfogása szerint asztalosnak, vagy üvegesnek kell lennie annak, kinek műve a versenynél tekintetbe jé.

E felszólásra azért éreztem magamat indítatva, mert az ily igazságtalanságért csak a nyilvánosság adhat elégtételt.

A közvéleményre bízom tehát annak megitélését, hogy az iparművészeti muzeum kiállítási juryjének fellegása és eljárása helyes-e?

Rippl-Rónai.

FŐVÁROS.

(Pör a főváros és a katonai kincstár között.)

A Károly-kaszárnya épületét még 1897. novemberben át kellett volna vennie a fővárosnak a katonaságtól, ez azonban csak a múlt év novemberében történt meg. A katonaság az 1897. novemberén tul is bérbeadta a Károly-kaszárnyabeli boltokat s a bérösszeget nem adta át és utólagosan nem akarta átadni a fővárosnak, noha evégett — föl is szólították. Most a tanács elhatározta, hogy ha más módon nem fizet a katonaság, pört indít a mintegy ötvézezer forintra rugó borberek átadása végett. Ma ebben a tárgyban bizalmas természetű

értekezlet volt Mataska Alajos polgármesternél, amelyben néhány fővárosi bizottsági tagon kívül Toldy József tiszti főügyész és Lampl Hugó főszámvérő is részt vett.

(Házalás onztrák cipőkkel.) Ma délelőt küldöttéleg tisztelgett Halmos János polgármesternél a budapesti cipész-ipartestület a miatt, hogy az ausztriai, főleg a Bécs környékében levő cipőgyárak az egész Magyarországot elárasztják selejtes lábbelikkel. Az elárusítás pedig házalás utján történik, holott ez ruházati kész cikkekkel nincs is megengedve. Kérlik a viszásság megszüntetését s ekként a magyar ipar megrövidítését. A polgármester megígérte, hogy a saját hatáskörében mindent megtesz az igazságos és méltányos kérelem teljesítése végett.

A mai közgyűlés.

Ebben az esztendőben ma ulti először össze a köztörvényhatóság. Egy sereg többé-kevésbé jelentős tárgy volt a napirenden s nagyobb vita nélkül estek át valamennyin. A főszámvérőség személyzetének ideiglenes szaporítása provokált még legtöbb felszólalást. Négyezer forint miatt, mert főképpen erről volt szó, még nem igen vitakoztak ennyit, mint most Százezer forintos kiadásokkal rendszerint sokkal könnyebben végeznek. (Az igaz, hogy a nagy pénzt nem tisztviselők kapják.)

(Az önkéntes adófizetésről.)

Még be se fejezték az elnöki jelentéseket, már is felállott Kasics Péter és filippikázott mindenféle adóhivatali működés ellen. Semmiféle adó nincs megszavazva, tehát beszédni is tilos.

— Azért mégis megfizetjük! — kiáltanak közbe.

— Én nem ismerem önkéntes adófizetést — felel Kasics Péter — holott ismerem a törvényeket, ismerem az alkotmányt.

Báró Kaas Ivor: A törvény tiltja is.

Kasics Péter: Igenis tiltja, tessék elolvasni az 1504-iki törvénycíkket, amely büntetést is szab a nemességre, ha ez törvénytelen adót akar fizetni. Azt kérdezem a polgármester urtól: igaz-e, hogy önkéntes adókat fizetnek a főváros adóhivatalainál, miképen kezelik ezeket a törvénytelen adó fejében bejövő pénzeket és micsoda törvény alapján tekintik ezeket adóknak, micsoda törvény alapján kezelik mint adókat.

Halmos János polgármester azt feleli, hogy a pénzügyminiszter még a múlt év utolsó napján elrendelte, hogy az összes adóbehajtás a további intézkedésig szüneteljen. Sem egyenes-, sem községi adót, vagy házbérkrajczárt nem vesznek be végrehajtás utján. De mivel az adóhivatalokban nagyon sokan jelentkeznek, hogy a múlt évben kivetett adójukat lefizessék, a pénzt az adóhivatalok elélegképen elfogadják és a törvényes állapot bekövetkeztével ma-holnap elszámolják.

Kasics Péter: A fogyasztási adó azonban nem önkéntes adó, ezt kényszer utján fizeti a polgárság az élvezeti cikkek megvásárlásánál. Itt tehát, de a többi adóbehajtásénél is nyilvánvaló az eljárás törvénytelenége és amikor a polgármester ezt helyesli, ellentétbe helyezkedik Magyarország törvényeivel, alkotmányával.

A többség tudomásul veszi a polgármester választ, Kasics Péter és néhány társa azonban nem.

(A Magyar Színház ellen.)

Hajós Zsigmond a Magyar Színház tűzveszedelmes volta miatt interpellál. Az épület folyosói — az interpelláló szerint — oly szűkek, hogy ott a legkisebb ijedelem, a legkisebb tolongás emberhalált okozhat. A színház egyéb tekintetben sem valami biztató állapotban van a tűzesetek ellen. Erről a dologról s már beazelt a színházvizsgáló bizottság tagjaival is várt, hogy a bizottságot egybehívják a sürgős intézkedés megbeszélése végett, az értekezlet azonban, nem tudja, mi okból, elmaradt. Azt kérdi tehát a polgármestertől, hogy hajlandó-e a Magyar Színház veszedelme ügyében a legrövidebb idő alatt intézkedni és azok ellen a városi tisztviselők ellen, akiket a színház megnyitása és nyitvatartása miatt a felelősség terhel, a fegyelmi eljárást indíttatni.

A polgármester elrendeli a vizsgálatot s az interpellációra a legközelebbi közgyűlésen válaszol.

(Apróságok.)

A királyné halálakor hatereser s néhány száz forint kiadása volt a fővárosnak. A köztörvényhatóság a költségek elszámolását helyben hagyta.

A honvéd-kórház cöléjaira a telket használat végett ingyen engedték át s a honvédelmi miniszterium most a telekkönyvi bekebelezést is kérte a fővárostól, amihez a tanács hozzá is járult. *Dezsényi* József tiltakozott a kérelem teljesítése ellen, a közgyűlés azonban *Dezsényi* tiltakozását nem fogadta el.

A Mester-utca kiszélesítéséhez több telekre alkudoznak s az egységét már meg is kötheti a telektulajdonosokkal. *Dezsényi* József azt javasolja, hogy ne egyezkedjenek, hanem sajátítsák ki a szükséges ingatlanokat. *Scheich* Károly és dr. *Virava* József felszólalása után a közgyűlés elfogadta a tanács előterjesztését a kiszemelt ingatlanok megvételére nézve.

(A végrehajtók.)

A központi számvevőség kórházi osztályához félre tizenkét díjokra volna szükség, ami négyezer forint rendkívüli kiadással járna. A tanács azt javasolja, hogy egyelőre osszák ide be az ex-lex alatt ugyanis vakációzó végrehajtók egy részét s csak azután alkalmazzon a főváros a szükséges időre díjnokokat.

Steiger Gyula nem tudja, hogy miért nem tettek erre nézve előterjesztést a költségvetés legutóbbi tárgyalásakor. Hisz már akkor tudhatták, hogy a szóban forgó munkát csak rendkívüli munkásokkal végeztethetik. Hogy napidíjakokat vegyenek föl, ahhoz nem járulhat, mert a főváros ha egyszer alkalmaz valakit, azt el nem hódítja soha; vagy adja vissza a közgyűlés a tanácsnak a javaslatot, vagy pedig mondja ki, hogy egyelőre beenyugszik a végrehajtók ideiglenes berendelésébe, s a tanács a szóban forgó munkákra nézve majd akkor tegyen új előterjesztést, ha a végrehajtók már a kórházi osztályban tovább nem foglalkozhatnak. Akkor jelentse a tanács azt is, hogy a tennivalókból még mennyi maradt hátra.

Heltai Ferencz nem helyeselné, ha négyezer forinttal takarékoskodnának, mikor ezek az alkalmazottak százezrekhez segítenek a fővárost, lévén a vidéki kórházi számlák kiírása, expedíciója a hat hónapi munka főrése. *Dezsényi* József, *Viola* Imre tanácsnok és *Halmos* János polgármester felszólalása után elfogadta a közgyűlés a tanács javaslatát.

(Ifjabb Cséry — Idősb Cséry.)

A pesti utcái- és háziszemélt kihordására ifjabb Cséry Lajos a főváros vállalkozója s most át akarja ruháztatni a szerződést idősb Cséry Lajosra. A tanács ajánlja is a közgyűlésnek az átruházási engedély kiadását.

Hajós Zsigmond nem is tesz ez ellen kifogást, de nem hagyhatja szó nélkül azt a tengerszok zaklatást, amelylyel ifjabb Cséry a fővárost állandóan részesíti. Küldjék vissza a tanácsnak a kérelmet arról, hogy az a jogügyi bizottság véleményét is hallgassa meg, mielőtt újból a közgyűlés elé terjesztené.

Ezt a többség el is fogadta.

(A szent János-kórház lelkeszi hivatala.)

A tanács a szent János-kórházban új lelkeszi állást szervez hatszáz forint évi fizetéssel, lakással, ellátással. A lelkeszt ez állásra a herceggprimás nevezi ki.

Dr. *Rácz* Károly ki akarja kötni, hogy a kinevezés joga ne a herceggprimásé, hanem a tanácsé legyen. A közgyűlés, *Kirner* Károly felszólalása után, a tanács javaslatát fogadja el.

(Két új kerületi orvos.)

Ezalatt a főpolgármesteri tanácssteremben két új kerületi orvosra szavaztak. *Han* Pál és *Sarady* Győzöt választották meg — akik a hivatalos esküt most a közgyűlés színe előtt le is tették.

Márkus József főpolgármester üdvözölte őket, mire *Han* Pál megköszönte a bizalmat,

amelylyel a tisztségre megválasztották. — *Kasics* Péter pedig előzetes felszólalás nélkül irásos órást jeleltett be a választás ellen, mivel *Han* Pál fejelem i vizsgálat alatt van.

(Közvezési panama.)

Hofbauer Jakab és *Lehner* Sándor a főváros régi két közállítója, a budai kerületekbe és a Lipótvárosba egészen más fajta kő-koczkákat szállított, mint aminőre szerződés szerint kötelezve volt. A tanács elrendelte, hogy a két fortélyos kis vállalkozó terhére új árlejtést tüzzenek ki és olyan követ vásároljanak, aminőre a szerződést kötötték. *Hofbauer* Jakab és *Lehner* Sándor pedig csináljon a kövekkel azt, amit akar. A két vállalkozó fölebbezett. A közgyűlés *Rigócz* Kálmán, báró *Kaas* Ivor, *Nagy* Dezső, *Csepreghy* János és *Örley* Lajos felszólalása után egyhangulag abban állapodott meg, hogy a felebbezést elutasítják. *Hofbauer* Jakabbal és *Lehner* Sándorral a főváros többi kerületére kötött szerződéseket is mind felbontja.

(A Magyar Színház nyilatkozata.)

Az imént megirt interpelláció ügyében a Magyar Színház részvénytársaság elnöke a következő nyilatkozat közlésére kért fel bennünket:

Tekintetes Szerkesztőség!

Megütközéssel értesültünk arról, hogy a székes főváros mai ülésén interpelláció történt a Magyar Színház tűzveszélyessége miatt. Az igen tisztelt interpelláló előbb győződhetett volna meg személyesen akár a Magyar Színház igazgatósága, akár egy sürgősen összehívandó bizottság útján arról, hogy van-e joga egy műintézetet és több száz egyének ahhoz fűződő érdekeit megtámadni és veszélyeztetni, s csak ha kétségtelenné vált ez a joga, akkor lett volna szabad és köteles ez ügyben interpellálni. A Magyar Színház igazgatósága a maga részéről biztosítja az interpelláló urat, hogy a Magyar Színház ellen tűzbiztonság tekintetében egygyel sem lehet több kifogást tenni, mint a többi fővárosi színházak ellen, sőt, hogy egy és más tekintetben egyik-másik színházat felül is mulja. A tűzbiztonsági szabályrendelet lehetetlenné is teszi, hogy egy, a szabályzatnak teljesen meg nem felelő színház épülhessen és megnyitassék, mert már a terveket az építési engedély megadása előtt kiadják tűzoltóságnak, rendőrségnek és a tűzvizsgáló bizottságnak. Ezek megteszik észrevételeiket és követeléseiket, amelyeket szigorúan végre is hajtának és ugyanugy ellenőriztetnek. A Magyar Színházban, nem számítva azt, hogy például légszusz be sincs vezetve az épületbe s az egész ház teljesen villamvilágításra van berendezve, minden emeletnek külön lépcsője van, kijáratai számosabbak, mint a szabályrendelet kívánja, folyosói, bejáratai legalább is megfelelnek a követeléseknek. Így tehát teljesen indokolatlannak kell kijelentnünk bizonyos körökből kiinduló aggodalmakat, amelyek a Magyar Színházban tűzbiztonság tekintetében való diskreditálását kísérlék meg.

Tisztelettel kérjük a tekintetes szerkesztőséget, sziveskedjék e sorokat közönségünk megnyugtatóására becses lapjában közzétenni.

Kiváló tisztelettel
a Magyar Színház Részvénytársaság
igazgatósága nevében
Hegedűs Béla,
elnök.

VIDÉK.

(Új képviselő.) Dr. *Schmidt* József kereskedelemügyi államtitkár ma a besztercebányai kerület egyhangulag képviselőjévé választotta. A mandátumot a választók egy küldöttsége Budapesten adja át az államtitkárnak.

(Pest vármegye közgyűlése.) Pest vármegye törvényhatósági bizottságának tagjai január 9-én és a következő napokon a vármegyeháza dísztermében évnegyedes közgyűlést tartanak. A tárgyszorozatban fel van véve többek közt az alispáni évnegyedes jelentés, a számonkérőszék jelentése, az év végén a közigazgatási bizottságból kilépő öt tag választása iránt való előterjesztés,

TÖRVÉNYKEZÉS.

— **Krivány kisebbik büne.** *Krivány* Jánost, még mielőtt az aradi félmilliós sikkasztásért vennék számadás alá, a bécsi kerületi törvényszék ma ítélte el kétheti fogságra, egyszersmind kihirdették előtte, hogy hamis név használata miatt Ausztria összes tartományából örökre kiiltották.

— **A pörös Goldstein Számi.** A *Goldstein* Számi című bohózat, amely néhány évvel ezelőtt napról-napra megtöltötte a városligeti színházat, most anyaga lett egy pörnek, amelyet *Kövesi* Albert, a szerző indított *Halmay* Imre vidéki színészdirektor ellen szerzői jog bitorlása miatt. *Halmay* ugyanazt az hitte, hogy a Városligetben száznál többzős eljátszott bohózat immár közkinccsésé vált és minden skrupulus nélkül színrehozta a darabot telt ház előtt, anélkül, hogy az estről a szerzőt értesítette volna.

Kövesi értesült valahogy a dologról és a szerzői jog bitorlása miatt bepörölte *Halmay*t, s a budapesti törvényszék meg is ítélte a szerzőnek százhusz forint kártérítést. A bepörölt színigazgató megígérte, hogy a százhusz forintot meg fogja fizetni, noha — ugymond — a *Goldstein* Számi nagyon rossz darab. Ez volt a boszúja.

— **A Damjanich-utcai rablógyilkos.** *Andric* Illés, a tizenhatéves gyilkos, holnap kerül a vizsgálóbíró elé. Az ügyesség megkeresésére a törvényszék elrendelte a vizsgálatot és vezetésével *Kiss* István albirót bízta meg. Ő hallgatta volt ki a gyilkosság reggelén is a gyilkost.

— **A Dréher-palota tolvaja.** Fár hónap előtt történt, hogy a *Dréher*-palota lakói éjnek idején kiáltozás riasztotta fel álmukból. A házmester hangja harsogott végig a folyosókon:

— Fogják meg! Tolvaj! Fogják meg!

Zürzavaros vadászat keletkezett erre. Csaklédék és inasok rohantak fel-alá az emeleten, végre, valami zugban guggolva, megtalálták a zürzavart okozó rejtelmes éjjeli látogatót. A házmester aztán elmondta, hogy a palota első emeletén levő Tiszviselők Egyesületében világosságot látott. Remont és az egyik szobában az asztalnál dolgozva találta *Morócz* Józsefet, aki annak idején az egyesület szolgálja volt. *Morócz* éppen egy ezerkétszáz forint készpénzt tartalmazó pénztáriók felnyitásával vesződött, mikor rajtakapták. A budapesti büntető törvényszék a betörő tolvajt hat hónapi fogságra ítélte.

— **Teljes ülés a kurján.** A kuria ma délelőtt teljes ülést tartott *Szabó* Miklós elnöklésével, aki az új év alkalmából melegen üdvözölte az egybegyűlt birákat. A birói kar szerencsekívánatait *Czorda* Bódog másodelnök tolmácsolta. Ezután megalkították a kuria kebelében működő bizottságokat.

A könyvtári bizottság tagjai lettek: *Czorda* Bódog, *Oberschall* Adolf, *Székács* Ferencz, *Beck* Hugó, *Németh* Péter. Könyvtáros: *Vajdasy* Emil.

A kuriai vegyes alapítványi bizottság rendes tagjai lettek: *Pásztlyi* János, *Németh* Lajos, *Asztalos* Aba, *Kelemen* Mór. Póttagok: *Mezey* Albert, *Fabinyi* Ferencz, *Sebestyén* Mihály, *Németh* Péter.

A kisebb fegyelmi tanács rendes tagjai: *Bene* Kálmán, *Szentimrey* Jernő, *Farkas* Géza, *Neuberg* Ignác, *Zachár* Emil, *Bibó* István, *Mezey* János, *Frenreisz* István; póttagok: *Mikó* Miklós, *Tergovesics* István, *Kormos* Adolf, *Illyés* Károly, *Vaszilievits* Vazul, *Végh* János, *Hegedűs* László és *Fabinyi* Ferencz.

A felszólamlási bizottság tagjainak névsorát csak később fogják összeállítani.

— **Megörült a tárgyaló-teremben.** Megrázó jelenet játszódott le ma délelben az alkotmány-utcai törvényszék negyedik számú büntetőügyi tárgyalótermében. A dr. *Bakonyi* Kálmán törvényszéki bíró elnöklése alatt álló tanács *Proszkowsky* Gábor lopási ügyét akarta tárgyalni. Az elnök odaszólt a törvényszéki szolgának, hogy küldje be a vádlottat, akit a komáromi vár katonai börtönéből kísérték Budapestre.

Két szuronyos utász-katona közt állított be a vádlott. Sápadtán lépett be a rab katona a bírók elé. Egy pillanatra némán állott, aztán hirtelen fölkiáltott:

— Összegyűtitek hát mind! ?
 A közönség felé fordult aztán és összecsapra kezét, szívszakgató hangon hörögte:
 — Mind összegyűtitek! Megöltök! Mit akartok! ?
 Az ijedség szólanná tett mindenkit. A kísérő katonák is a meglepetéstől megdermedve nézték Proszkowszkyt, aki most őrjöngeni kezdett. Egyre ezt kiáltozta:
 — Pedig szerettem azt a leányt! Szerettem! Azért is szeretem! Minek öltétek meg?!
 Az elnök csöngetett és a két katona megragadta a rabot, aki hadonázni kezdett. Őrei alig tudták lefogni. A közönségen óriási izgatottság volt erőt.
 — Hozzon gyorsan két börtönőrt! — szólt az elnök a törvényszéki szolgának. Aztán a katonárokhoz fordult:
 — Vigyék ki ezt a szerencsétlen embert. A tárgyalást felfüggesztem!
 A katonák nagynehezen kiczipelték Proszkowszkyt, aki folyton hadonázott és érthetetlen szavakat kiabált:
 — Megölték a kedvesemet! Megölnék engem! Hagyjanak! Nem szököm! Háromszázan vagytok! Mit akartok? !
 Két börtönőr érkezett rohanva a fogházból. Az ő segítségükkel sikerült a katonároknek a szerencsétlen embert megfékezni. Összekötözött kézzel vitték le a fogházba.
 Ezalatt a törvényszék azt a határozatot hozta, hogy a vádlottat a komáromi helyőrségi parancsnoktól kikérik és a törvényszéki fogházban megfigyelés alá helyezik. A végtárgyalást addig elhalasztotta a törvényszék.
 Az örült katonát a délután folyamán a helyőrségi parancsnok egy betegszállító-kocsin elvitette a katonai kórházba.

SPORT.

+ A berlini nagydíj. Az 1901-iki berlini nagy díjra istállótulajdonosaink közül egyedül Péchy Andor nevezett és pedig két kétéves és egy yearlinget.
 + A nagy párisi akadályverseny. A nagy párisi Steeple-chase-ra most volt a nevezési zárlat. Összesen nyolczvankét aláírás történt. A francziák a legjobb anyagot beneveztek. Tőlünk és Németországhól egyetlenegy nevezés sem érkezett.
 + Milán király Magyarországon. Gróf Zichy Jenő, mint értesülünk, nemsokára nagy vadászatot rendez bihari birtokán. A vadászatra meghívta jó barátját, Milán exkirályt is, aki persze nagy örömmel fogadta el a meghívást.
 + Karambol-rekord. A Moerz esseni billiárdmester új billiárd-rekordot teremtett a minap, amennyiben egy játékban mindjárt a kezdetén ezres seriest csinált. Általános kívánságra folytatta a játszmat és még 457 point volt az eredmény. Ellenfele Németország első amateurje Nassau volt. Moerz az 1000 pontos játszmat egy óra 5 percz alatt, a 457 pointot 22 percz alatt, az 1457-es seriest tehát egy óra huszonhét percz alatt végezte.
 + Világ bajnokság a birkózásban. Párisban a napokban fejezték be a birkózást a világ bajnokságért. Az érdekes és rendkívül izgalmas küzdelmeknek az lett a vége, hogy a francia Pons lett a győztes, ugyanaz, akit Budapesten a bolgár Petrov több alkalommal és könnyű szerrel legyőzött. A párisi „Figaro” a „Casino de Paris”-ban kivívott világ bajnokságról hosszabb kritikái cikket közöl. E bírálat szerint Pons inkorrekt uton jutott a győzelemhez. A „Figaro” Pytlaszinsky orosz birkózó nyilatkozatát is közli, amely szerint Pons az oroszot úgy győzte le, hogy a gégejét véresre szorongatta. Ugyanígy bánt el az osztrák Watasával, aki általános vélemény szerint bizonyosan legyűrte volna a francziát, ha szabálytalan fogásával Pons agyon nem nyomorítja. Watasá még most is a kórházban fekszik. A közönség gyűjtést rendezett a számára.

KÖZOKTATÁS.

Kisdedővoda-megnyitás. A felvidéki magyar köznevelődési egyesület újabb óvodát alapított Nagy-Rippény nyíramegyei községben. Az óvoda ünnepélyes megnyitása január kilenczedikén lesz. Ez immár a derek F. M. K. E.-nek harminczhatodik kisdedóvodája. Gondnokságának elnöki tisztjére Lelkes Zsigmond nagy-rippényi földbirtokost választották meg, fentartási költségeire pedig a bodoki segélyző-egylet évi négyszáz forintot szavazott meg a F. M. K. E.-nek. Az egyesület a megnyitási ünnepélyre ezton is meghívja mindazokat, kik a nemzeti ügy iránt érdeklődnek.
A királyné szobra. A fogarasi állami polgári iskola igazgatósága közli velünk az Erzsébet-szoborra indított gyűjtésének eredményét. A gyűjtéshez hozzájárult: a tanári testület 8 forint 95 krajczárral, a polgári fiúiskola II/a osztálya 1 forint 32 krajczárral, a II/b. osztály 1 forint 22 krajczárral, a III. osztály 1 forint 38 krajczárral, a IV. osztály 3 forint 20 krajczárral, a leányiskola növendékei 12 forint 20 krajczárral, a felső kereskedelemi tanulók pedig kilencz forint 63 krajczárral. A 37 forint 90 krajczár az iskola a fogarasi királyi adóhivatalban helyezte el. Ezenkívül az említett három iskola tanári testülete „Erzsébet királyné-alapítvány” czimén egy 1400 koronás alapítványt tett; ennek a kamatait minden esztendőben a királyné emlékére rendezendő ünnepélyen fogják egy-egy oláh tanítványnak kiosztani, aki a magyar nyelvben a legjobb előmenetelt tette.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A császári és királyi ház és a külügyek közös minisztere aystetteni Fleckhamer Józset segédhivatali igazgatói czimmel és jelleggel felruházott segédhivatali igazgatósági segéddel hivatalt igazgatóvá, ostecani Brosché Vilmos I. osztályu udvari és miniszteri irodatisztet segédhivatali igazgatósági segéddé, felső-szálláspataki Mara Lőrincz és Florianschütz Károly II. osztályu udvari és miniszteri irodatisztetket I. osztályu udvari és miniszteri irodatisztékké, végre Traxler Alfonz és Heim Károly irodai gyakornokokat, Körner József katonai számvető-járuelókat és Kádás Józsefet II. osztályu udvari és miniszteri irodatisztékké, — a vallás- és közoktatásügyi miniszter az általa felsőbb leányiskoláknál Bournáz János kolozsvári rendes tanárt a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába eddigi minőségében, Indali Ilona temesvári segédtanítónőt a X. fizetési osztály 3-ik fokozatába rendes tanítónővé, Koppe Etelka mezőturi, Mikó Szeréna kaszai, Jacobs Róza szegedi, Héger Lujza kassai, Szentistvány Margit máramaroszigeti és Dercsényi Izabella besztercebányai megbízott tanítónőket a XI. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanítónőkké; Fleischhacker Ede okleveles tanítót a vármezői állami elemi népiskolához rendes tanítót, — az igazságügyminiszter Szimics Tiradár kecskeméti törvényszéki betétszerkesztő segédtelevkönyvvezetőt betétszerkesztő televkönyvvezetővé, — a budapesti főügyész Jobbágy Lajos magyar királyi 6. számú honvédszázadrezdéli számvető őrmestert a komáromi ügyészséghez inokká nevezte ki.

Árverések a fővárosban. Fein Ignác ingóságai VI. Lovag-utca 13. január 5. Kitch Frigyes ingóságai III. Kőröz utca 10. január 5. Mautner Adolf ingóságai V. Ferencz József-ter 6. január 14. Bogdány József ingóságai VII. Columbus-utca 19. január 10. gróf Bombelles Károly ingóságai VII. Csömöri-ut 56. január 23. Sessler Felix ingóságai VII. Damjanich-utca 25. a. január 5. Kohn S. Armin ingóságai VII. Csömöri-ut 23. január 5.

A vidéken. Újfaluúy Dezsőné ingatlana Nagyváradon február 7. Rumpf János ingatlanai Ó-Verbász (Kul) községében márczius 31. Klein Amália ingatlana Sztrázán (Szepesszombat) február 27. Bojnovies Adolfiné ingatlana Marosvásárhelyt márczius 31. Géczy János ingatlana Belényesben január 24. Todorfi Domokos ingatlana Tordán április 27. Zvieker László ingatlana Sztrázán (Szepesszombat) február 20. Mezős Sándor ingatlana Cs. Palota (Nagylak) községében február 18. Juszko István ingatlana Felső-Visón február 16. Novákov Dusan ingatlana Tomásevátz (Perlak) községében márczius 22. Tegyei Aranka ingóságai Sz. Keresztúron január 16. Iván Gábor ingatlana Kecskeméten február 17. Reiner Miksa ingóságai Jászberényben január 16. Báró Józika Andor ingóságai Magyar-Fenesen (Kolozsvár) január 21. Keviczky Dániel ingóságai Ipolyság január hónap 30-án. — Pápai Géza ingóságai Deménden (Ipolyság) február 3. Longino Sebestyenné ingatlana Kőrmezobányán január 16. Bugsch Sándor ingatlana Sztrázán (Szepesszombat) február 6. Braun Ignác ingóságai Solymáron (Budapest) január 5. Weisz Mártonné ingatlana M. Himle (Magyar-Óvár) községében február 20. Domsia Áron ingatlana Isztina (Medgyes) községében január 26.

Pályázatok. „Budapesti Közlöny” 3. száma.) Közjegyzői állásra Battonyán (Szeged), a lipómezei elmeügyintézetben másodorvosi állásra, a szalmári törvényszéknél albirói állásra, a budapesti ítélőtáblánál irnoki állásra, a tapolczai (Zala-Egerszeg) járásbírósnál televkönyvvezetői állásra lehet folyamodásokat benyújtani.

NYILT-TÉR.

Brüll Alfréd, tornyai Schosberger Rezsőné szül. Brüll Teréz, vajai és Ibrányi Ibrányi Mihályné szül. Brüll Olga, Wolfner Gyuláné szül. Brüll Hedwig úgy a saját, mint az alulirt rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a felejtethetlen édes atya, illetve nagyatyja, testvér és sógor

Brüll Armin

urnak

tőzsdetanácsos, Bihar megye törvényhatósági bizottságának tagja stb. stb. szerdán f. hó 4-én hajnalban, tevékeny élete 64. évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát.
 A drága halott földi maradványai f. hó 6-án, d. e. 10 órakor fognak a gyászházból (Andrássy-ut 9) a központi izr. temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni.
 Budapest, 1899. január 4-én.

Áldás és béke hamvaira.

Brüll Zsigmond, fivére.

Hertzka Janka, Popper Julia, Keppich Antónia, nővérei.

Tornyai Schosberger Rezső, vajai és Ibrányi Ibrányi Mihály, m. kir. honvérszázados, Wolfner Gyula, vejei.

Keppich Lipót, sógora.

Brüll Zsigmondné szül. Stein Denise, sógornője.

Schosberger Renée, Vilmos, Katinka, Ibrányi Erzsike, unokái.

Kérünk csendes részvétet és közszoruk mellőzését.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

New-York, január 4.

	január 4.	január 3.
	cents	cents
Buza januárra	72	76 ² / ₈
" márcziusra	78 ⁷ / ₈	78 ⁷ / ₈
" májusra	75 ⁵ / ₈	74 ⁶ / ₈
Tengeri januárra	42 ² / ₈	42

Chicago, január 4.

	január 4.	január 3.
	cents	cents
Buza januárra	71 ⁴ / ₈	70 ⁹ / ₈
Tengeri januárra	37 ⁴ / ₈	32 ¹ / ₈

Mezőgazdaság.

Torontalmegyei gazdasági-egylet. Torontál vármegye gazdasági egyesülete gróf Csekonits Endre elnöklése alatt ma Nagy-Becskereken ülést tartott, melyen elhatározták, hogy a földmívelési miniszter által adományozott ezer forintból cs e l é d d i j a z á s t rendeznek. Az első díj 25 forint, amit azok kapnak, akik negyven éven felül szolgáltak ugyanazon helyen. A második díj 10 forint. — Rónay Ernő indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy Torontálban czukorgyárat létesít és a további teendők megbeszélésére tizenegy tagu bizottságot választott. Az egyesület a s z e g e d i o r s z á g o s k i á l l i t á s rendező bizottságának 300 forintos tiszteletdíjat küld elsőrendű hazai szarvasmarha díjazására. Végül dr. Vinczelidy Ernő indítványozza a megyei lóállományban duló takonykór kiirtása végett a kö t e l e z ő l ő b i z t o s i t á s t, melyről szabályrendeletet is készített. A közgyűlés elhatározta, hogy az indítványt helyesléleg terjeszti az alispán elé.

Ipar és kereskedelem.

Vendéglői palackok és poharak hitelesítése.
Báró Daniél Ernő kereskedelemügyi miniszter a következő rendelkezést bocsátotta ki: „A vendéglőkben, korcsmákban és egyéb nyilvános helyeken kimérésre és mértékűként használt palackok és poharak korona-bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tárgyában 1898. évi augusztus hó 21-én 31.482. szám alatt kiadott rendelkezésnek mely helyeken való hatálya tekintetében felterjesztés intézietvén hozzám. esetleges helytelen értelmezés megelőzése végett ezenel magyarázatképen kijelentem, hogy idézett rendelkezéssel a kimérésre és mértékűként használt palackok és poharak korona-bélyeggel hitelesítetten való kötelező használata tét csakis a vendéglők, a korcsmák és egyéb oly nyilvános helyekre, — mint bodegák, borozók, mulatók stb. — ahol közönségesen bort vagy sört kimernek, mondottam ki.”

Kőbányai sertésplaccz, jan. 4. Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 46.—46.50 kr.-ig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 46.—46.50 krajczárig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 48.5—49.0 krig. Közép (páronként 251—320 klgig terjedő súlyban) 48.5—49 kr. Könnyű (páronként 250 klgig terjedő súlyban; 48—49.0 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli súlyban) 46.5—47 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 46.—46.5 krajczárig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 43.—44. krajczárig. Sertéslétszám: 1898. jan. 2. napján volt készlet 34893 darab, január 3-án felhajtott 754 darab, január 3-án elszállított 436 drb, január 4-ére maradt készletben 35211 darab. A bizott sertés üzletirányzata lanyha.

Budapesti konzum-sertés vásár, jan. 4. A ferencvárosi petroleumraktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1899. január 3-án érkezett 531 drb. Készlet 638 darab, összes felhajtás 1169 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 670 drb., elszállítatlan maradt 499 drb. Napi árak: 120—180 kilós 43—44 kr., 220—280 kilós 43.5—45. krajczár, 320—380 kilós 44—46 kr., óreg nehéz 44—45 krajczár, malacz — krajczár. A vásár hangulata élénk volt.

Pénzügy.

Uj igazgató. A budapesti bankkegyesület-részvénytársaság Frankl Józsefet, az itteni Frankl és társa bankház főnökét, igazgatósága tagjának és egyszersmind az egész banküzlet vezetőjéül nyerte meg. Frankl József ennél fogva, hogy tevékenységét mint a bankkegyesület vezetője még e hónapban megkezdhesse, már töröltette cégét. Minthogy a cég egyuttal a bécsi Thorsch M. fia bankházat is képviselte, ennél fogva oly megegyezés jött létre, hogy a bankkegyesület a Frankl és társa cég üzleteit tetszése szerint egészben, vagy részben átveheti.

A bosnyák vasúti kölcsön. Január hó 10-én lesz az aláírás a bosznia-hercegovinai 4^{1/2}%-os tartományi vasut kölcsönnek 22 millió korona névértékű kötvényeire, a lapunk folyó hó 1-ső számában felsorolt aláírási helyeken. Budapesten a Pesti magyar kereskedelmi banknál, továbbá a Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzleténél (V. kerület Dorottya-utca 1. szám.) és a bank fiókosztályainál: II. kerület Fő-utca 4.; IV. Kossuth Lajos-utca sarok; V. váci körút 74.; VI. Andrássy-ut 21.; VIII. József-körút 53.; X. Kőbánya. Különösen ki kell emelnünk azt, hogy Bosznia-Hercegovina állami kiadásait saját bevételeiből képes fedezni. E tartományok legjelentékenyebb bevételeit a dézsmajövedelmek, a dohány- és sőjövődék, a bányászat és erdészettől folyó jövedelmek képezik. Az előirányzatok, melyeket az osztrák és a magyar kormányok felülvizsgálni kötelesek, már évek óta felesleget mutatnak ki, mely felesleg a zárszámadásnál az előirányzott feleslegeket mindig meghaladják. Az 1899. évi bosnyák költségvetésben 19,496,780 forintnyi szükséglettel 19,549,250 forintnyi fedezet áll szemben. Néhány apró tekintetbe nem jövé maradékösszeg kivételével ezidőszerint Bosznia-Hercegovina tartományok adósságai nem egészen 12 millió forintra ruagnak. Szükséges és produktív vasútépítkezések céljaira felvett ezen új 4^{1/2}%-os kölcsön legfeljebb 60 éven belül fog törlesztetni, mely törlesztés az első hat év alatt nem sorsolás, hanem a kölcsönkötvényeknek felévenkénti visszavásárlása útján történik, mely körülmény a kötvények védőre nézve különös előnyt jelent. A kötvények vásárlóinak e szerint a következő hat évre a sorsolást ellenőrizniök, valamint a pari árfolyamon való kisorsolás folytán beálló agiovesztés veszélyétől tartaniök nem kell. Ezen időre a kötvénybírtokosok részére levo-

násnékül tiszta 4^{1/2}%-os járadék van biztosítva és csak 1905. évi július 1-től fogva van a kormány feljogosítva arra, hogy sorsolásokat ejtsen meg, ja kölcsönt teljesen felmondja, vagy esetleg a kölcsönt konvertálja. Tekintve a kölcsön előnyeit, valamint a 4^{1/2}%-os kötvényeknek igen alacsonyan magállapított 101 forintos kibocsátási árfolyomát, az aláírás teljes eredménye kétségtelenül biztosítva van, mire még a már most történt számos előzetes bejelentésekből is lehet következtetni.

A bankkimutatás. Deczember hónap utolsó hetében a bankhitei igénybevétele igen jelentékeny volt. A váltótárca 37.52 millióval, a lombard 3.44 millióval szaporodott és a bankjegyforgalom is 36 millióval lett nagyobb és 737.47 millióra rugett deczember harminczegyedikén. A érczéslet csekély változást mutat, mindössze 0.70 millióval csökkent. Az adóköteles bankjegyek forgalma 44.92 millióra emelkedett.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, január 4.

A látható készlet.

Az északamerikai Unioban a visiblé supply buzában a mult hét végével 1,910,000 bushellel apadt, aminek nyilvánosságra kerülésekor tegnap — az első ezévi üzleti napon — New-Yorkban szilárdult némileg az irányzat, de csakhamar felszínre került ismét a lanyha tendencia, mivel a hausseisták tömegesen lebonyolították kötéseiket, és egyenlegként 1 centtel olcsóbbodtak az árak, sőt a tőzsde berekesztése után még egynolczad centet veszítettek a kurzusok.

Nálunk is csak ma fűggesztették ki a csarnokban az ellenőrizhető készletek mult szombati állapotáról szóló kimutatást. E tabellát rendes rovatunkban adjuk, megjegyezve, hogy az különben is csak csekély eltérést tüntet fel, szemben az előző nap állományával.

Mindössze azt akarjuk — és pedig nem először — kiemelni, hogy rémfelületesen kezelik nálunk a statisztikát, olyannyira, hogy mi csak ugyanabban a perczen tudjuk meg a deczember 31-iki budapesti készlet adatait, amikor az Egyesült Államok ugyanaz rapi állományát. Emellett a kabeljelentés a január 2-iki amerikai finnep következtében amugy is két napi késedelmet szenvedett.

Chicagóban is lanyha volt a hangulat, főleg St.-Louis számlájára való nagyobb mérvű eladások folytán. A májusi buzabaráridő ára 71.75 centtől 68 ötnolczad centig csökkent.

A mult heti buza elszállítások az Unio atlanti kikötőiből kitettek ezer quarterekben

Augliába	273
Franciaországba	41
a többi kontinensre	218

Azonkívül Oregonból és Kaliforniából 70,000 quarters buzát szállítottak Nagy-Britániába.

A mai kontinentális vásárok szintén kivétel nélkül kedvetlen hangulatot, lemorzsolódó árakat jelentettek. Berlinben nyugodt az irányzat. A londoni The Baltic-on három pennyvel olcsóbbodott a buza ára pangó üzlet és — meleg idő mellett, Liverpoolban pedig hétnolczad pennyt veszített a redwinter kurzusa.

Nálunk ily auspiciumok mellett a spekuláció — mit is tehetett egyebet — jócskát rugett a kurzusokon, amelyek közül a buza árai 6—7 krajczárt, a tengeri 5 krajczárt, a rozs 3 krajczárt és a zabé 2 fillért veszítettek és zárul a buza márcziusra 9 forint 64 krajczárral, áprilisa 9 forint 50 krajczárral, a márcziusi rozs 8 forint 21 krajczárral, a májusi tengeri 4 forint 90 krajczárral, a zabé 5 forint 86 krajczárral. A márcziusi és áprilisi buza között fennálló deport tehát már 14 krajczárra zsugorodott össze.

A készáru üzletben a tulajdonosok a legjobb uton vannak, hogy kihez tessék az ellenséget: a fogyasztást. Mindössze néhány kocsi rakomány tiszai és pestvidéki buzát bocsátottak ma áruba és az árak öt krajczárral — hanyatlottak. Hja, az ellenfél nem ment hijával a taktikának, neki a téli hadjáratnak. Busásan fel vannak halmozva a konzervek. Ma is a mintegy 3000 métermázsányi magyar buza ellenében körülbelül 12000 métermázsány idegen és raklárúru kelt el, részben tíz krajczárral olcsóbb áron.

Egyelőre tehát meddő dolog a malmok boykottálása.

A többi cikkben minimális a forgalom. Igaz, hogy zabban, árpában és főleg rozaban nagyon csekély a kínálat, de mintha egyáltalában már nem is volna szükség e gabonaneműekre, olyannyira korlátozt a kereslet bennük. Csupán tengerire nyilvánul tartós érdeklődés és a sűvítő északi szél, illetve a hidegebb idő még tartja e cikkben.

Rozsért 8.05—8.15 forintot, árpaért 6.10—6.35 forintot, zabért 5.80—6.20 forintot, tengeriért 4.57.5—4.62.5 forintot fizettek.

Előfordult készáru-eladások.

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 79 k. 10.75 frton, 100 mm. 78.6 k. 10.62.5 frton, 100 mm. 78.3 k. 10.62.5 frton, mind három hónapra.

Pestvidéki: 100 mm. 79 k. 10.55 forinton sárga, 100 mm. 78.5 k. 10.65 forinton, 200 mm. 75.5 k. 10.40 frton, 300 mm. 78 k. 10.55 frton sárga, mind három hónapra.

Felsőtiszai: 100 mm. 79.5 k. 10.62.5 frton, 100 mm. 79 k. 10.50 frton, 100 mm. 79 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.40 frton 78.5 k. 10.55 frton, 100 mm. 78 k. 10.40 frton 78.5 k. 10.55 frton, 100 mm. 77 k. 10.70 frton, 400 mm. 77 k. 10.80 frton, mind három hónapra.

Raktári: 2700 mm. 75.5 k. 9.90 forinton, három hónapra.

Román: 3900 mm. 78.5 k. 8.80 frton, 5000 mm. 77 k. 8.25 frton, mind három hónapra.

Szerb: 1000 mm. 74.3 k. 8.10 frton három hónapra.

Rozs. 100 mm. pestvidéki Budapest par. 8.07.5 forinton készpénzben.

Zab: 100 mm. Budapest 6.10 frton, 100 mm. Budapest 6 frton, 150 mm. Budapest 5.90 forinton készpénzben.

Tengeri. 130 mm. Mezőberény 4.22.5 frton, 300 mm. Nagy-Becskek 4.05 frton, 400 mm. Budapest 4.60 frton, készpénzben.

Árpa. 100 mm. takarmány Budapest par. 6.40 forinton készpénzben.

Hivatalos készárujegyzések.

Áru	ó vagy új	Hivatalos készlet	100 klg. készpénz-ára		100 klg. készpénz-ára	
			frtól	frtlig	frtól	frtlig
Buza	ó	Tiszavid.	74	—	75	10.— 10.15
			76	10.20 10.30	77	10.35 10.40
			78	10.45 10.55	79	10.60 10.65
			80	10.70 10.75	81	—
		pestvidéki	74	—	75	9.95 10.10
			76	10.15 10.25	77	10.30 10.35
			78	10.40 10.50	79	10.55 10.60
			80	10.65 10.70	81	—
		fehért.	74	—	75	10.— 10.15
			76	10.20 10.30	77	10.35 10.40
			78	10.45 10.55	79	10.60 10.65
			80	10.70 10.75	81	—
		román	77	8.10 8.15	78	8.15 8.20
		szerb	74	7.95 8.—	—	—
rozs		elsőrendű	70—72	8.15 8.20	—	—
		másodr.	—	8.05 8.10	—	—
árpa		takarm.	60—62	6.10 6.40	—	—
		szezfőz.	62—64	6.70 7.50	—	—
		sőrfőzésre	64—66	7.70 8.50	—	—
zab	új	—	30—41	5.70 6.05	—	—
tengeri	ó	bánsági	—	5.55 5.80	—	—
		másnemű	—	5.50 5.55	—	—
	ó	—	—	—	—	—
	ó	káposzta	—	—	—	—
repce		másnemű	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések.

Áru	Határidő	Déli tőzsde zárása		Lombard
		január 3-án	január 4-én	
buza	márczius	9.87	9.63	9.64
	április	9.53	9.55	9.50
	október	—	—	—
rozs	márczius	8.24	8.26	8.22
	április	—	—	—
	október	—	—	—
tengeri	május	4.98	4.94	4.91
	november	—	—	—
	október	—	—	—
zab	márczius	5.86	5.88	5.87
	október	—	—	—
	november	—	—	—
repce	augusztus	12.25	12.35	12.40

Előfordult határidőkötések.

Délelött. Buza márczius 9.68—9.70—9.63—9.63 forinton, április 9.53—9.55—9.49 forinton. — **Rozs** márczius 8.22—8.19 forinton. — **Tengeri**

SZERELEM NÉLKÜL

Francia regény.

(36)

Írta: PIERRE DAX.

Mikor Ferrata Célia felbontotta a borítékot, melynek czímzéséből megismerte az írást, nem volt meglepetve, sőt azon csodálkozott, hogy már nem előbb kapta meg a levelet.

Első gondolata az volt, hogy tűzbe veti azt az írást, de hirtelen sajnálat szállta meg a férfi iránt, kinek gondolatait ő tölti be.

Asszony volt mindenek felett s boldog, hogy hallhat egy olyan hangot, mely nem bánthatja, láthatja egy lélek megnyilatkozását, mely talán megérti őt. Bármely helyzetben legyen is az emberi lény, mindig fogékony a vendég szavai iránt, bárholon jöjjenek is azok. Lucienne nem védekezett ama jóleső érzés ellen, melyet a Sarcoet írása ébresztett benne és feltörvén a pecsétet, elolvasta a levelet.

Mintha hirtelen friss légáram hatolt volna be szobájába; tagjaiban mintha új erő ébredne: valami világosság ébredt bensőjében, mely csillapította szíve minden fájdalmát; valami delejes áram gyors keringésbe hozta a vért és arcát, mely már hosszabb ide óta halálpátdt volt, rózsaszín lehelet futotta be.

Mesolygott és szemei ragyogtak.

Valami kellemes érzés fogta el, minék a létezését nem is tartotta lehetőknek s kinyújtózkodva karosszékében, a levelet a kemence márványára tette és átengedte magát a gondolatok özönének, melytől felüdült, mint a beteg az óbortól.

Ez a kastély olyan napsugárnak tűnt fel előtte és amikor felébredt álmodozásából, úgy érezte, mintha a gyönyörök óceánja ragadná el. Léptei már nem voltak olyan vonatottak s ajkai megnyiták, hogy beszívja azt az illatot, melytől megrészezsik.

Lucienne, habár sokat szenvedett, a megpróbáltatásokkal teli múlt mégis meghagyta a lelke mélyén a remény néhány halvány sugarát.

Tízszor is elolvasta a levelet, mely az első fény sugar volt száműzetésében, azonban a válaszádat mégis másnapra hagyta, félvén, hogy csak egy szóval is elárulhatná azt az éles felindulást, mely lelkén erőt vett.

Az étkezésnél kétszer is megszólította a szobalányt, ami ezt nagyon meglepte. Olyan étvágygyal evett, mint a turisták, ha kirándulásairól térnek vissza, és amikor elkövetkezett a lefekvés órája, neheze égett felbezsakantania édes ábrándozását ott a boudoir felhomályában. Gondtalan mély álomban töltötte az éjszakát. Másnap reggel úgy ébredt, mint egy gyermek, tágra nyílt szemekkel nézve körül és csodálkozva, hogy már elmúlt az éjszaka.

Arra gondolt aztán, hogy mit kell felelné Sarcoet levelére és öltözködött.

Megengedje-e neki, hogy ismét eljőjön, vagy újra tiltsa el a házától? Habozott, félés alá járkált szobájában, majd megállt az íróasztal előtt és kinyitotta annak egyik titkos fiókját. Egy dobozt vett ki onnan, melyben egy arany medaillon volt.

— Még mindig szeret? — suttogta. — Még nem felejtett el?

Kinyitotta a medaillont, melybe Steibel miniatúr-képmása volt foglalva.

— Vajon tudja-e a szerelem, hogy mi az, ha két olyan szív hal meg, mint az enyém meg a tied? — szolt forró szenvedélyvel a képhez.

Ugy rémlett neki, hogy Steibel szemei felvillannak s fájdalmas váddal néznek reá. Lucienne azt hitte, hogy egy vízió merül fel a szemei előtt.

— Oh, bocsáss meg... bocsáss meg... szeretlek... örült voltam — mondá, forró esőkjáival borítva a képet.

Egy reménység kezdett ébredezni a szívében, azonban sietett kibontakozni e varázs alól és megírta a következő levelet:

„Uram!

„Az a néhány szó, mit önnek csütörtökön mondtam, véleményem szerint elegendő volt arra, hogy száműzze önből a viszontlátás minden reménységét és mindenekfelett, hogy megkímélje önt a levélírás fáradságától.

Tudom, hogy ez fájdalmas és ön sajnálom mindazokat, akik szenvednek. Ezért válaszolok önnek: először és utóljára.

Mindazok után, amiket elmondtam önnek, uram, azokat a forró szavakat, miket önnek képzelete diktált, majdnem sértésnek kell vennem. Ha a fájdalom félig elmúlt, a seb félig behégedt, akkor kegyetlenség azt újra felfakasztani, ha pedig e fájdalom még sajog, a seb még nyílt, akkor a legesekélyebb

érintés is pokoli kínokat okoz. Én megérttem önnel, hogy az én lelkem milyen állapotban van: s ha ön nem dulja fel gyengédtelesen módon ezt, mely tisztelete jeléül venném, melyért hálás tudnék lenni.

„Én halott vagyok, halott a világ számára és nem akarok feltámadni. Imádom a csendet, melylyel körül vettem magam, szeretem és rajongó féltékenységgel őrzöm meg. Látja, uram, ha szenvedtünk — nem a fizikai szenvedéseket értem — lehetetlen, hogy ugyanolyan szemmel nézzük az életet, mint azok, kik örökké vidámak.

„Ön nekem olyan dolgokat mond el, mik néhány év előtt még megindítottak volna. És most — be kell vallanom, ha fájdalmat okoz is vele önnek — hidegen hagytak engem e szavak.

Haragudtam magamra, hogy vallomásával szemben érzéketlen maradtam, de képzeletem szikrái nem tudták lángba borítani a szívemet. Hja! Nincs meg bennem semmi mindabból, amit ön olyan forróan keres, ami önnek, aki fiatal és hívó: lelki szükség.

„Felejtsem el és engedje meg nekem, aki többször úgy se tudnék írni önnek, hogy egy baráti tanácsosál lássam el: egy asszony, kinek nincs sem illúziója, sem reménye, az öreg asszony. A kor nem az elmúlt napoktól, az évek számától, hanem a szenvedésektől függ. Önt, uram, a természet rajongónak és nagylelkűnek alkotta: ez szerencse is, baj is önmre nézve. Higgyen nekem és némita el lelke tulzásait, mert azok sok fájdalmat fognak okozni önnek. Hűtse le érzelmei forrását és ne vesse alá magát a szenvedélyeknek, mik életét rontják meg.

„Ez ugyan nem kedves és az ön szemeiben bizonyára szomorú dolog, azonban az egyedüli mód, mely önt boldogsághoz vezetheti. A gyönyör napjait, a mámor pillanatait feneketlen örvény követi.

„Azt hiszem, uram, hogy eléggé bizonyítottam ön előtt annak lehetetlenségét, hogy mi közöttünk valaha is létezhesék egy kötelék. És meg vagyok róla győződve, hogy ön maga sem akarja gyakori látogatásai által egy nő fejére zudítani a gyanusítás záporát, melyet a világ újból öntene rá...

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1899. január 4-én.

Table with multiple columns listing various securities, bonds, and exchange rates. Columns include 'Állampapírok', 'Záloglevelek', 'Részvények', and 'Közzétett vállalatok'. Each entry lists the instrument name, its price, and its value.

színházak.

Budapest, 1899. csütörtök, január 5-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Evi bérlet 4. Havi bérlet 4.

A vasgyáros.

Számú 4 felvonásban. Írta: Gábor György. Ford. Faz J. B.

Személyek:

- Beankianna, Lenivayné, Clara, leánya, Pictave, fia, Hígygy herceg, Profont báró, Sophie, Derbyay Philippe, Susanna, leánya, Athenais, leánya

Kezdete 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 1. Evi bérlet 1.

A nagymama.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Csiky Gergely.

Személyek:

- Szerémi gróf, Ernő, Orkény Vilmos, Kalmán, Piroška, Timár Karoline, Martha, Fodorina Szilárd, Langó Sereghim, Kócska Samuél, Galambosné, Sz. Prielle, Zsófi, Gyenes, Hársváth, Vízvári M., Boér H., Csillag T., Vízvári, Rákóczi Sz., Gabanyi, Vízvári

Kezdete 7 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ

Evi bérlet 3. Havi bérlet 8.

A király mondta.

Víg-opera három felvonásban. Szövegét írta Gaudinet Edmund. Fordította Huszár Imre. Zenéjét szerzerette Deibes Leo.

Személyek:

- Benoit, Kertész, Moncaufour, Hegedűs, Mita, Mihályi, Nierussac báró, Korvai, Gantur, tákepános, Varady, Parome, Dalnoki, Flarambel, Kaczer M., La Blouette, Hilgermann, Javotte, Abraham, Moncaufourné, Valmt, Phylomèle, Payer M.

Kezdete 7 órakor.

VIKSZÍNHÁZ.

882. szám. 883. szám.

Családi örömk.

Vígjáték 3 felvonásban. Írta: Maurice Hennequin. Fordította: Góth Sándor.

Személyek:

- Thibaudière, Hegedűs, Thibaudière-né, Nikó L., Anette, Varsányi, De Tarillac Adrien, Góth, De Tarillac báró, Gál, De Caréouat gróf, Szerémy, Angéla, Hettyei A., Theodula, Gyöngyi

Kezdete 7 1/2 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Bibliás asszony.

Operetta 3 felvonásban. 4 képben. Szövegét írta Aszony Mária és Manilla. Hennequin. Fordította Heikál Jenő. Zenéjét szerzerette Vektor Bogar.

Személyek:

- Ill. Ernő, Németh, Catelegrault, Szirmai, Heugency herceg, Szoboszló, Pontbichet, Lubinszky, Tremitz gróf, Kovács, Celestin, karabater, Toldi, Öreg Berné, Ujvári, Jolvet, Várnai, Pontiband, Karádi, A golyósester, Horváth, Catelegrault Edith, Kéry Klára, Sarah Paulsen, Garai M., Thea, táncosnő, Z. Erdő, Marcschalné, M. Csabai

Kezdete 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A bolond.

Érdekes legenda 3 felvonásban. egy nyári változással. Magyarországi Derső meséjéből írta: Rákóczi J. Zenéjét szerzerette: Szabados B.

Kezdete 8 1/2 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

Zárva.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Day, Theater, Title, Cast/Notes. Rows include Péntek d. u., Este, Szombat, Vasárnap d. u., and Este.

Bálbizottságok és bálrendezők figyelmébe! KANITZ C. és FIAI, Budapest, Dorottya-utca 12.

Illusztrált levelező-lapok bármilyen egy vagy több fénykép után. KURZWEIL FRIGYES, V. ker., Dorottya-utca II. sz.

Új évre! GÉCZY FERENCZ, Budapest, IV., Városház-tér 2. Ajánl friss lövető fűzőket, foglyokat, óz-czombokat és gerlinozet, pörkölt vadsertéket...

Frauz Belehradek zongoragyáros. Bócs, VII., Mészitaristengasse 4. Ajánlja saját gyártmányu zongoráit...

10 forint egy zongora hangolása és karbantartása egész évre. Egyszeri hangolás 2 forint. Sternberg Armin és Testvére cs. és kir. udvari szállítók. Zongoratermek: Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körútsarkán) ZENEPALOTA.

Valódi perzsa szőnyegek egy keleti bazar megvétele által 10, 15, 25 frttól feljebb. József-tér 8. Grand magazin Orientál. Kanitz Ferencz és Tsa

Millió betegnek e szer már segített Kifolyások ellen a SCHNEIDER-féle Santal-Capsulák a legbiztosabbak. Schneider József, Resioza, Fő-utca II. (Délmagyarország.)

Pintér Gyula cs. és nagy kir. udvari fő-azér- és csomagó-szállító. Csomagárak listája: Mandarin narancs 60 drb 2.20, Dessert narancs 1.40, Citrus 50 drb legszébb 1.40...

Makulatura-papír olcsón kapható. Czim a kiadóhivatalban. Hirdetések felvételnek lapunk kiadó-hivatalában. VIII. József-körút 65. szám

TÉLI KIÁLLÍTÁS az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat városligeti Műcsarnokában 1898. december 1-től 1899. január 15-ig. Nyitva reggel 9-től délután 4-ig. Buffet. Belépti díj egy korona.

KELETI UTAZÁS Szentföldre és Egyiptomba 1899. április hóban Propper H. János keresk. akadémiái igazgató vezetésé alatt. Propper H. János igazgató, Budapest, József-körút 15. sz.

Linoleum egész helyiségek beborítására. Linoleum-előzők. Linoleum-futó. MILDNER H. Budapest, IV., Váci-utca 3.

Előfizetési ára egész évre 1 frt postán küldve.	„Sorsolási Közlöny“ XIII. ÉVFOLYAM. Hiteles sorsolási értesítő és utmutatómagánosok részére értékpapirokat illető ügyekben. Nélkülözhetetlen tanácsadó mindenki számára, akinek értékpapirjal és sorsjegyel vannak. Megjelenik havonként 2—4-szer. Sorsolási értesítője pontoságra és megbízhatóságra nézve a legelső helyet foglalja el az összes e nemű lapok között s gondos egybeállításban közli az összes hazai és jelentékenyebb külföldi sorsjegyek hazai lajstromait, a hátralékok, vagyis eddig fel nem vett nyeremények jegyzékével együtt. A „Sorsolási Közlöny” ingyenesen adja előfizetőinek az osztálysorsjáték hivatalos nyeremény-lajstromát, úgy, hogy a „Sorsolási Közlöny” előfizetői teljesen hiteles jegyzéket kapnak az osztálysorsjáték-nál kihuzott számokból. E lajstromok egyenkint vásárolva, egymagukban is többé kerülnének, mint a „Sorsolási Közlöny” előfizetési ára, mely egész évre csak egy forint. Minden előfizető ingyen kapja az 1899-re szóló Sorsolási Évkönyvet, mely a többi kurt osztálysorsjegy előjegyzési lapokat és az osztálysorsjáték népszerű ismertetését tartalmazza. Előfizetések legérzszerűbben postautalvánnyal. BEIMEL LAJOS bankházához, a „Sorsolási Közlöny” kiadóhivatalához Budapest, IV., Kecskeméti-utca 13. Intérendők.	Előfizetési árak egész évre 1 frt postán küldve.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP hölgyközönségéhez!

Megjelent

a legszebb divatújság, a

FRANCZIA DIVATLAP

az „Országos Hírlap” divatlapja.

Szerkeszti: **WOHL JANKA.**

A „Francia Divatlap” úgy szerkesztésében mint kiállításában olyan újítást jelent, mely a divat-irodalom minden eddigi termékét fölülmulja és a hölgyközönségnek minden elképzelhető divatkérdésben olyan tanácsadója, amilyen magyar nyelven eddigelé még nem jelent meg.

A **Francia Divatlap** havonként kétszer, és pedig minden hó 1-én és 15-én jelenik meg; terjedelme számonként 13 oldal; minden egyes száma egyaránt kiterjed a női divat minden ágára, a gyermekdivatra és a kiegészítőkre; nagy és jelesen szerkesztett szépirodalmi és közhasznú rovatot is tartalmaz, valamint minden számban egy folytatódó regényt közöl, mely könyvnyelvében nyomtatva évenként két kötetet ad; képes divatrésze teljesen Párisban készül; minden számnak külön lapja, továbbá belső 4. és 5. lap a gyönyörű színyomatú képekkel lesz díszítve, így tehát minden szám három oldalra tartalmaz színyomata képeket; minden második számához ingyen adunk egy életnagyságra kivágott szabásmintát; a „Francia Divatlap” az összes magyar divatlapok két a legelőkelőbb.

Előfizetési ára évenként 3 frt 60 kr., félévre 1 frt 80 kr., negyedévre 90 kr.

Kedvezmény az Országos Hírlap előfizetőinek!

A „Francia Divatlap” előfizetési ára az Országos Hírlap előfizetőinek:

Egy évre 3 forint, félévre 1 forint 50 krajczár, negyedévre 75 krajczár.

Az Országos Hírlap és Francia Divatlap együttes előfizetési ára

Egy évre 17 frt, félévre 8 frt 50 kr., negyed évre 4 frt 25 kr., egy hóra 1 frt 45 kr.

Megrendelhető

az **„ORSZÁGOS HIRLAP”** kiadóhivatalában,
VIII., József-körut 65.

Hogy nyerte Csillag Anna asszony hosszú haját?

Csillag Anna asszonynak egészen rövid, csak 30 cm. hosszú haja volt és fejének ideggyökereinek nagy szenvedést okoztak neki: e baj következtében haja teljesen kihullott; ekkor az a véletlen jött közbe, hogy őt megszólította egy polgárnő, aki Csillag Anna iránti részvételel azt kérdezte tőle: „Mi történt veled, gyermekem, miért vagy úgy leverts, mondd el nekem a te szenvedésed okát, én jó asszony vagyok, segítek rajtad”. Ez rögtön arra indította Csillag Anna a-t, hogy a jó asszonnyal mindent közöljön, amire a polgárnő ezt mondta: „Nézz rám, gyermekem, én ma 85 éves vagyok; láttál te már az életben olyan haját az én koromban, amilyen nekem van, ugyebár nem. Hogy honnan van ez, mindazt el fogom neked mondani, de nagyon kell figyelned rá. En egy kenőcsöt csináltok neked, amelyet te úgy fogsz készíteni, ahogy én azt megmutatom neked; ez nővéreimből és fivéreimből áll és azt fogod mindennap használni s már az első nyolcz nap múlva nem maradhat el a biztos siker.”

És úgy volt. Csillag Anna megtanulta a titkot s az általa mondott nővéreimből kenőcsöt készített magának, amelyet mindennap használni kezdett és a 8-dik napon főhajása egészen ehmúlt, a hajkihullás teljesen megszűnt, így tehát oka volt a legnagyobb öröme, mely őt arra indította, hogy tovább használja a kenőcsöt és 14 havi használat után elérte Csillag Anna asszony az ő hosszú, óriás Loreley haját, amely ma már több, mint 1 m. és 85 cm-nyi hosszú.

Mialatt Csillag Anna asszony az általa készített kenőcsöt csak önmagának használta, több hölgyismerőse jött hozzá, akiknek hasonló bajlalmak voltak és őt megkérdezték, hogy mikép kapta az ő szép, hosszú haját.

Hogy még több meggyőződést szerezzen róla. Csillag Anna az ismerőseinek adott e kenőcsből és csodák csodája, a kenőcs sohasem tagadta meg hatását s mindennél a legényesebb eredményei voltak, amelyek őt arra indították, hogy a nagybecsűlő közönségnek a kenőcsöt hozzáférhetőbbé tegye, mert ez jótétemény, amelyet Csillag Anna asszony csak oly módon gyakorolhat hogy kenőcsét tégelyenkint 1, 2, 3, és 5 forintért mindenkinek hozzáférhetővé teszi, melynek központi gyári raktára **Bécs, I., Seilergasse 7.** sz. a. van. Csillag Anna asszony haj- és szakánővesztő kenőcse a legmagasabb körökbe is bejutott és mindenfelől a legnagyobb dicséretben részesült, úgy, hogy fejedelmek, főhercegnők és a legnagyobb diplomaták is indítatva érezték magukat, hogy neki a szép és hasznos találmányért dicséret iratokat küldjenek. ugyszintén az egész művelt világ által is hőküldetnek mindazok részéről, akik a Csillag Anna-féle kenőcsöt használják.

A Csillag Anna-féle kenőcsöt főlöszleg sok magasztalással elhalmozni, mert e kenőcs önmagát dicséri, úgy, hogy egy verő száz meg s-ának ajánlja, mert mindenki, aki ezt használja, kész a tiszta igazságot megmondani, hogy ez az egyedüli biztos szer, mert ezt siker koronázza.

Mindenki, aki még nem szerezte meg a kenőcsöt, vegyen egy tégelyt belőle, hogy annál hamarabb meggyőződhessék annak igazi hatásáról és Csillag Anna asszony meg van róla győződve, hogy mindazon hölgyek és urak, akik ezt megrendelik, meglepő eredményekben fognak őt részesíteni.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Minden szó 2 krajczár.

Kiadóhivatal:

Előrefizetendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postautalványon.

Vastagabb betűkből szedve 4 krajczár ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levélbélyegket beküldeni. Mindenképp könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

VIII. kerület, József-körút 65. szám.

Krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Czélszerű az apró hirdetést postautalványon beküldeni s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levélbélyegket beküldeni. Mindenképp könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

New-York kávéháza szombaton egész éjszaka általában három szép barna bolygot igen edres, adjon alkalmat a találkozási és írjon a lap kiadóhivatalába „Bámulo” jelige alatt. 7306—1

Közömbös lélek. Edes szívem, hiszen csak én várom türelmetlenül, hogy jelt adhassak magamról! Talán egy pár nap múltán. Szórnán vágyódom maga után. 2535—1

Merkur. Sziveskedjék alkalmat adni, hogy leveleinket kicserélhessük címem a régi — Dénes. 253—1

Bertuskám. Képzeld edesem, ma kaptam meg a december 14-én kelt levelecskédet. En nagy örömmel bontottam fel leveledet s gondoltam ma végre válaszol és mennyire meg voltam lepve, mikor a már rég elvesztettnek hitt levelecskéde jutott kezimhez. De tudod fiam, még annak is örültem, mert több oly dolgot tudtam meg belőle, amiről eddig tudomásom nem volt. Mikor fogsz már írni? Kíváncsi vagyok rá... Csókol milliószor M. 7312—1

Öregem. Olvastam soraidat. Te kis bohócot nem hiszed még mos se, hogy én téged igen igen szeretlek. Hogy nem mutatom, hát én nem küldhetek neked mindennap egy olyan csokor virágot, mint te! Igazán kellemetlen helyzetben vagyok és nagyon szeretnék veled beszélni mielőbb. Híj a régi helyre levelet csekoló és téged igen szerető. Szerelmekkel. 7316—1

M. Benő. Legközelebbi hétfőn levél. 2538—1

HÁZASSÁG.

Őnálló gyógyszerész, ismerettség hiányában, ez uton szeretne megismerkedni egy csinos, háziasan nevelt fiatal katolikus leánnyal. Házasság czéjéből. Megfelelő hozományra reflektál. Levelet „Siker” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 7300—2

ALLAST KERES.

Kauczióképes leány elszámolásra keres csemege- vagy fűszerüzletet. Esetleg alkalmazást bármely tisztességes üzletben mint felíró- vagy elárulónőnek. Szíves megkereséseket kér „Kauczióképes” jelige alatt a kiadóhivatalba. 7148—3

Házvezetőnői állást keres heivhen vagy vidéken jó családból való izraelita árvalány, ki 5 évig mint anyabehelyettes egy házban volt alkalmazva. Minden tekintetben megbízható, kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik, a gyermekeket nagyon szereti. Gazdaságban, baromfielnyesztésben jártas. Czim a kiadóhivatalban. 7360—3

Heti- vagy időszi laphoz szerkesztőül, vagy munkatársul ajánlkozik kitűnő szakember. Esetleg azok expedálását is elvállalja. Ajánlatok a kiadóba „Heti lap” czimen kéretnek. 6792—3

ALLAST KAPHAT.

Helybéli irodalmi vállalat keres ügyes, szakképzett utazókat. Kik e téren már működtek, előnyben részesülnek. Bizonyítványt és ajánlatot „N. O.” jelige alatt továbbít a kiadóhivatal. 7222—4

Ügyvédi irodába keresetlik keresztény kisasszony, ki németül és magyarul jól sztenografál és szép írása van. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Dr. S.” jelige alatt. 7204—4

BIRTOK-ELADÁS.

Ajándéki birtokomat szeretném elcserélni egy budapesti házért, melyhez egy pár ezer frt készpénzt is adok. Ajánlatot a kiadóhivatalba kérek „Birtokos” jelige alatt. 7226—6

HÁZ- ÉS TELEK-ELDÁS.

Egy új-ház a VI. kerületben, magasan épült, szabad kézből családi viszonyok miatt azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 7002—7

Képesten, a község legszebb helyén két sarok és egy közép telek eladó, igen olcsó árért. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Olcsó telek” jelige alatt. 7208—7

ELADÁS.

Fodrász üzlet a főváros legelőkelőbb helyén, melynek igen jó jövedelme van, szabad kézből eladó. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Fodrász” jelige alatt. 7116—8

Egy régi fa és szénüzlet, a belvárosban eladó. Czim a kiadóhivatalban. 6918—8

Egy újragyártott nagyon olcsó áron eladó, minden üzlethez használható. Czim a kiadóhivatalban. 7042—8

KIADÓ SZOBÁK.

Egy csinosan butorozott különbejáratu hónapos szoba, csakis tisztességes hölgynek, azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2525—10

Intelligens családnál egy különbejáratu szoba az Eötvös-utcában egy-két ur részére teljes ellátással kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6760—10

Hónapos szoba, szépen butorozva, különbejárattal, Eötvös-utcában, I. em. Andrassy-ut közelében, 12 frtért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 7302—10

Az Üllői-úton egy kis tiszta különbejáratu igen csinos szoba olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6823—10

Sakótársat keresek egyéves önkéntes fiam mellé egy csinos kéttablakos udvari szobába; gazvilágítással, kitűnő ellátással együtt csekély 30 frtért. Lift és telefon a házban. Czim a kiadóhivatalban. 7268—10

A Kerepesi-úton egy kényelmes 2-ablakos utcza szoba kiadó, teljes ellátással együtt havi 45 forintért. Czim a kiadóhivatalban. 6144—10

Elegánsan butorozott 2 ablakos utcza szoba fürdőszoba s esetleg zongorahasználattal a Dávid-utcában kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6830—10

Elegánsan butorozott szoba alkov-val, 25 forintért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6826—10

Utcai butorozott szoba, kéttablakos, a dohány-utczában, második emeleten, előszobával, lépcsőházzal különbejárattal, olcsón kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 6920—10

KIADÓ LAKÁSOK.

A Népszínház közelében egy szép földszinti lakás, mely áll 3 utczai, 1 udvari, előszoba, konyha és fürdőszobából, olcsón kiadó. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít „Uri lakás” jelige alatt. 7210—13

HITEL—PÉNZ.

Ki adna 3000 frtot kölcsön biztos állásu uriembernek, havonkénti részletfizetés mellett. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Biztosan” jelige alatt. 7196—14

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Jrodának, műhelynek, divatszalonnak, Jrodának, egykori helyiségnek, vivóteremnek, magániskolának vagy nagy lakásnak alkalmas nagy helyiség 1-6 emeleten azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 3662—17

Nagy bolthelyiség a József-körút legnagyobb forgalmu helyén kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 4706—17

KÜLÖNFÉLE.

Köhögésnél, rekedtségnél vegyen 30 krért Réthy, félsz Pemeleff-ecukorkát. 1537—13

Két intelligens fiatal ember elbédkosztót, esetleg vacsorát is keres egy intelligens családnál a Mária-Terézia kaszárnya közvetlen szomszédságában. Szíves megkereséseket az az megjelölésével kérnek a kiadóhivatalba „Elelem” jelige alatt. 7150—18

Urasági lakás kerestetik a körutak valamelyikén, mely 5—6 szobából és hozzátartozó mellék-helyiségekből és lehetleg 2 előszobából álljon. A lakás az I. emeleten legyen. Részletes ajánlatok a kiadóba kéretnek „Földhirtokos” czimen. 7162—18

Alkalmi ajándéknak legalkalmasabb a könyv.

Legszebb mesekönyvek és ifjúsági iratok. Diszes kötetekben.

Andersen mesei. 4-évföldi diákoknak.	2.—
— 3-évföldi diákok. Kötve.	1.50
Bani J. Magyar L. utazási.	8.—
Barfus E. A gyermekvilág. Diákoknak.	1.50
Bechstein L. Egyszer volt, hol nem volt.	1.40
Benndorf P. Az ezeregyedik regény. Kötve. Szárazra kiadás.	1.50
— 4-évföldi diákoknak.	2.40
Benzer R. Gyermekek öröme. Elbeszélések.	1.50
Bismarck. Kis leány. Kötve.	2.50
— Szarka története.	1.50
Chapman F. Kolombus Kristóf.	1.—
Dandl A. Egy hajó története. Kötve.	1.50
Don Quixote. A híres lovag halog elede és kalandjai.	1.40
Erasmus. Az ember. 4 színdarabot képpel.	—
Fant J. Az utolsó lantos.	—
Gautier. Egy vadon lant.	1.50
Gautier J. Az emberiség jöttelét. Kötve.	2.50
Grimm. A fehér kárpát.	1.50
Grimm. A fehér kárpát. A liputi törpek közt és az ócskók országban.	1.50
Grimm J. Öregnek a 60. és fiataloknak a 60. évig.	2.40
Grimm. A fehér kárpát. Gyermekmesék. Diákoknak.	2.40
Hoff E. Regék.	2.40
Hoy Vilmos. Ötven mese a gyermeknek.	2.40
Hoffmann F. Ötven elbeszélés az ifjúság számára.	—
Mindoggyé 4-4 képpel ellátva. Kötve 1—1 kötet.	—
1. Népelem az ország. — 2. Műveltség az országban.	—
3. A népek. — 4. A népek és a népek. — 5. A népek. — 6. A népek. — 7. A népek. — 8. A népek. — 9. A népek. — 10. A népek. — 11. A népek. — 12. A népek. — 13. A népek. — 14. A népek. — 15. A népek. — 16. A népek. — 17. A népek. — 18. A népek. — 19. A népek. — 20. A népek.	—
Hoffmann F. Ötven elbeszélés az ifjúság számára.	—
Mindoggyé 4-4 képpel ellátva. Kötve 1—1 kötet.	—
1. Népelem az ország. — 2. Műveltség az országban.	—
3. A népek. — 4. A népek és a népek. — 5. A népek. — 6. A népek. — 7. A népek. — 8. A népek. — 9. A népek. — 10. A népek. — 11. A népek. — 12. A népek. — 13. A népek. — 14. A népek. — 15. A népek. — 16. A népek. — 17. A népek. — 18. A népek. — 19. A népek. — 20. A népek.	—
Hoffmann F. Ötven elbeszélés az ifjúság számára.	—
Mindoggyé 4-4 képpel ellátva. Kötve 1—1 kötet.	—
1. Népelem az ország. — 2. Műveltség az országban.	—
3. A népek. — 4. A népek és a népek. — 5. A népek. — 6. A népek. — 7. A népek. — 8. A népek. — 9. A népek. — 10. A népek. — 11. A népek. — 12. A népek. — 13. A népek. — 14. A népek. — 15. A népek. — 16. A népek. — 17. A népek. — 18. A népek. — 19. A népek. — 20. A népek.	—

Jókai Mór mesekönyve.	3.50
Legszebb regényajtemény.	1.50
Ludwig Julius. Vinogok az ország. Ut elbeszélés.	1.50
Mayne-Reid. Vitmos a hajósina.	3.—
— A skalpradások.	2.40
— A Tuzsók.	1.50
— A Balai utazók.	—
Mikszáth K. A két koldusdiák.	2.50
— Tavasi regények.	2.—
— A kis pártás.	1.80
— Magyarország lovagvárai.	3.—
Münchenhausen báró. A híres föltentő kalandjai.	1.40
— csodálatos kalandjai, csinjai, dinjai, csellei és bohózkodásai.	—
Papfen F. A rekkant halgatók.	2.—
— Messze nyugra. Észak- és Dél-Amerikából.	7.80
— Brown Andrew. A török kém.	2.—
— Jim. A husokötő kalandjai.	2.—
Robin Hood. A két testvér.	—
Robinson az ifjabbik.	1.50
Schanz Frida. Tizenkét elbeszélés.	1.50
— Jó leánykának.	1.—
Schmidt Kristóf. A husvéri tojások és öt más elbeszélés.	1.80
— Tannenburi Róza és négy más elbeszélés.	1.80
— Elbeszélés az ifjúság számára.	1.50
— A karcsónyest és öt más elbeszélés.	1.50
— és mások. Százötven rövid elbeszélés az ifjúság számára.	—
Schumann Berta. A nagymama meséi.	1.50
P. Szathmáry Károly. Gróf Teleki Blanka élete.	2.50
— Magyar Pantofon.	2.—
— Rossz asszony várat veszt.	2.50
— Vitéz Holabir Venczel lovag.	1.20
Tiszadéber G. A tudomány vértanúja.	2.—
— A munka bajnokai.	4.50
— Tavas Mark. Koldus és király.	2.—
— Tavas urfi kalandjai.	3.50
— Hackleberry Finn kalandjai.	4.20
Ukrmann Aladár báró. Bukai uram életrajza. Vadászati elbeszélés.	2.—

Megrendelések az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatalához. Budapest, József-körút 65. kálldozók, hol még a beérkezés napján 1 óráig tartanak el.

A nagy krach!

New-York és London az európai szárazföldet sem hagyták kíméletlenül és így egy nagy esztendő-gyác kenyérszerte 16n egész készletét a mupkacsrónak nagyon csokly megterítése ellenében eladni. En vagyok felhatalmazva ezen megbízás keresztbívitelére. Enneképp mindenkinék megkálodom a következő tárgyakat csupán frt 6.80 megterítése ellenében, és pedig:

- 6 drb legfinomabb asztali kész, vadóli angol pengével,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-ovókanalat,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-ovókanalat,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst-kívésőkanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmestőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmestőt,
- 2 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tojás-kohely,
- 6 drb angol Victoria-alsóábrázlat,
- 2 drb feltűzőst keltő asztali gyertyatartót,
- 1 tésztaszűrő,
- 1 drb legfinomabb csukorhajtót.

44 drb összesen csak frt 6.80.

A fenti összes 44 tárgy orvölt 40 forintba kerül és most ezek frt 6.80 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst-levesmestőr; mely az ezüst-sínt 25 évig megtartja, amiótt jókáláz vállalatok. A legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem szeidegesen

alapsul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinék, akinék az áru meg nem felet, az összesen minden akadály nélkül visszatéríteni; és senki sem malszara el az a kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarantúrát meg nézze, mely

menyegző és alkalmi

ajándékul minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

A. HIRSCHBERG'S

Hauptagentur d. vereinigten amer. Patent-Silberwarenfabrikanten.

Wien, II., Rumboldstrasse 19/O Telephon Nr. 7714.

Széküldés a vidékre utánvétel vagy az ország előlézés be küldésével. Tiszteletos hozzá 10 krajczár.

Okak a mellékelt végjeggyekkel valódi (legszépséggel).

Kivonat az előmzáró iratokból.

Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek még egy küldeményt 6 ft 80 krért. Kolozsvár. Báró Bánffy.

A küldeményt megkaptam s azal meg vagyok elégedve, Loid, 1898. szept. 1. O. Chotek-Gudenus gróf.

A készlet legnagyobb meglepedéssel kaptam; kérek még egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7. Dr. Falcker Alajos, cs. és kir. katoná 5770.